

63

2322

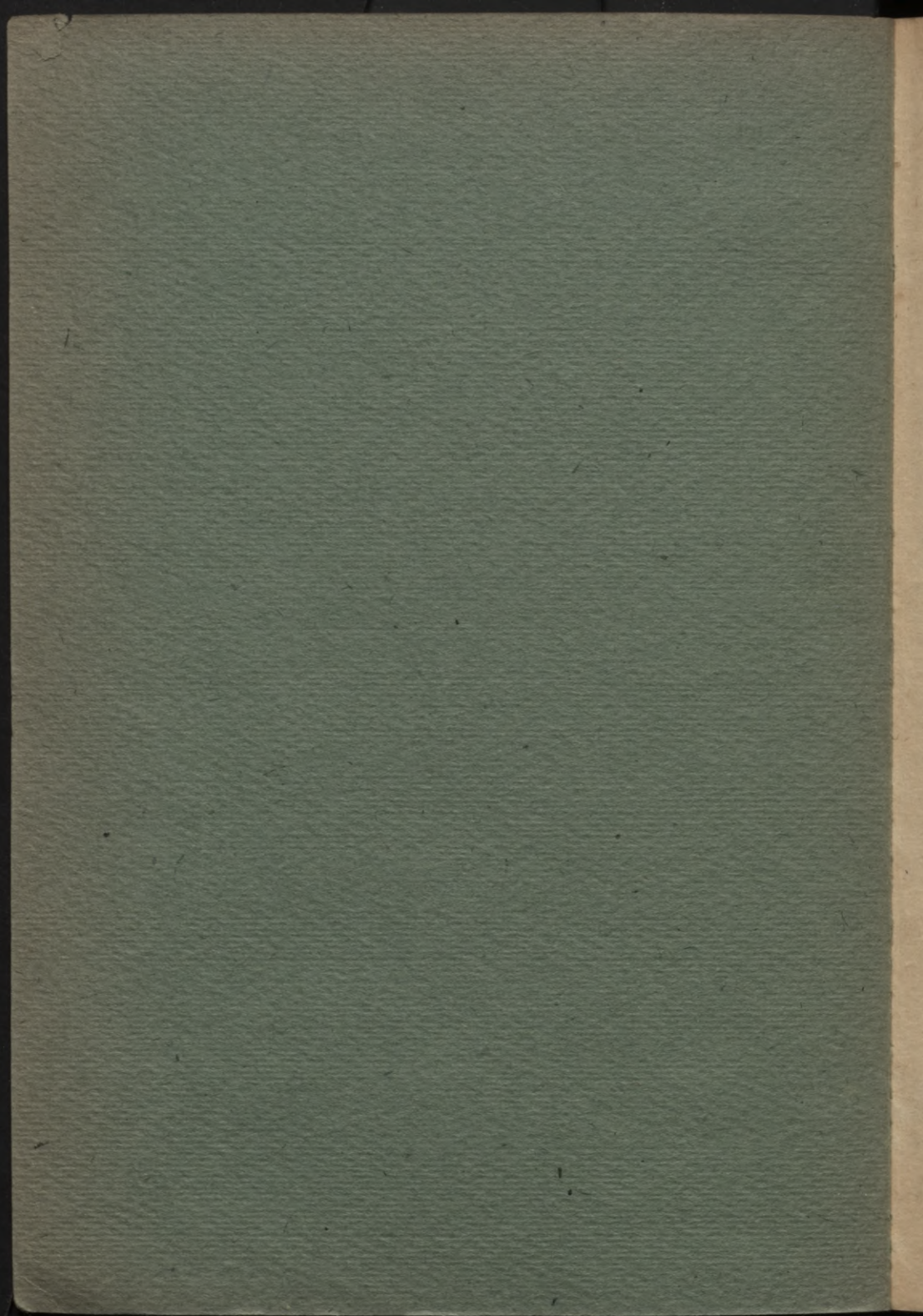
LĀTVIJAS PSR LAUKSAIMNIECĪBAS MINISTRIJA
MEZSAIMNIECĪBAS GALVENĀ PĀRVALDE

63
2322

ROKASGRĀMATA

meža kulturu ierīkošanai un uzskaitēi
PSRS Eiropas daļas līdzenumu mežos

Rīgā, 1956. g.

L
LATVIJAS PSR LAUKSAIMNIECIBAS MINISTRIJA
MEZSAIMNIECIBAS GALVENĀ PĀRVALDE

~~63~~
~~2322~~

Lⁿ ~~63~~
2322

ROKASGRĀMATA
MEŽA KULTURU IERĪKOŠANAI
UN UZSKAITEI PSRS EIROPAS
DAĻAS LĪDZENUMU MEŽOS

Rīgā, 1956. g.

0309065252 *Part. 60*

Nov. 8 1954 VIII

Latv. PSR Valsts Bibliotēka
Inv. 56-27790

Руководство по производству и учету
лесных культур в равнинных лесах
Европейской части СССР

На латышском языке

Atzinusi par labu PSRS Lauksaimniecības minis-
trijas Mežsaimniecības un lauku aizsardzības mežu
audzēšanas galvenās pārvaldes Zinātniski-techniskā
padome.

1954. g. 17. marta protokols Nr. 4

Ievads

Meža kulturu un meža meliorācijas pārvalde kopīgi ar Vissavienības Mežsaimniecības zinātniski-pētniecisko institutu izskatīja 1948. gadā izdoto rokasgrāmatu par meža kulturu ierīkošanu un uzskaiti un pamatojoties uz ražošanā un zinātniskā pētniecībā iegūtiem datiem, izdara tajā dažas izmaiņas un papildinājumus.

Apmežošanas tehnika, meža kulturu tipu schemas un norādījumi par to pielietošanu izstrādāti pamatojoties uz Vissavienības Mežsaimniecības zinātniski-pētnieciskā instituta, Ukrainas Mežsaimniecības zinātniski-pētnieciskā instituta, Baltkrievijas Mežsaimniecības zinātniski-pētnieciskā instituta un Centrālā Mežsaimniecības zinātniski-pētnieciskā instituta zinātniskās pētniecības darbiem, ņemot vērā ražošanas speciālistu piezīmes.

Šajā rokasgrāmatā iztirzāti meža sēšanas un stādīšanas agrotehnikas pamatnoteikumi, meža kulturu kopšana un minētās meža kulturu tipu pamatschemas, piemērojoties meža veģetācijas zonām un augšanas vietu apstākļiem.

Meža kulturu speciālistiem, izvēloties meža kulturu ierīkošanas veidu un schemas, jāvadās no konkrētiem vietējiem augsnes un klimatiskiem apstākļiem un valstiskas lietderības. Vienmēr jāatceras, ka vienas apmežošanas metodes dažādiem augšanas vietu apstākļiem nav un šabloniski šo darbu veikt nevar.

I. MEŽA KULTURU IERĪKOŠANA

Savlaicīgai un sekmīgai meža atjaunošanai izcirtumos, tuksnājos un retainēs mežsaimniecībās jāveic šādi pasākumi:

- a) meža kulturu fonda uzskaitē,
- b) meža kulturu darbu plāna sastādīšana tuvākiem 5 gadiem visai apmežojamai platībai,
- c) plāna sastādīšana saimniecības nodrošināšanai ar koku un krūmu sugu sēklām un stādāmo materialu, ņemot vērā meža kulturu tipu schemas,
- d) meža sēkļu nogabalu izdalīšana labākās mežaudzēs un stādu audzētavu organizēšana.

NOGABALA SAGATAVOŠANA

1. Visiem nogabaliem, kurus paredzēts mākslīgi apmežot ar sēšanu vai stādīšanu, jā sastāda meža kulturu darbu projekts vienu vai divus gadus iepriekš šo darbu uzsākšanas (1. pielikums).

2. Sastādot meža kulturu darbu secības plānu, pirmkārt, jāparedz obligāti apmežot, sējot vai stādot, nogabalus pilsētu zaļās zonās, upju krastu lieguma joslās un erozijas procesiem pakļautās platībās.

Pie pārējiem līdzīgiem apstākļiem steidzoši jāapmežo ražīgāko augšņu (I un II bonitates) nogabali, tikko izcirstie un maz sazēlušie izcirtumi, kas dabiski neatjaunojas un par kuriem jābaidās, ka tie ātri aizzels.

3. Sadalot meža kulturu darbus visā mežsaimniecības teritorijā, jāņem vērā visas ražošanas iespējas: darba spēka un transporta esamība, kas nodrošina plānveidīgu un savlaicīgu meža kulturu darbu izpildi, iespēja racionalizēt izmantot mehānismus un citi ekonomiskie un ražošanas apstākļi.

4. Apmežošanai (sēšanai un stādīšanai) paredzētās platības jāpārbauda vai tās nav inficētas ar maijvaboļu kāpurēm. Pārbaudi izdara mežziņa vai meža kulturu inženiera uzraudzībā un tehniskā vadībā iepriekšējā gadā pirms apmežošanas, saskaņā ar norādījumiem par cīņu ar maijvaboli.

Kulturas jāparedz nogabalos, kuros maijvaboļu kāpuru skaits nepārsniedz noteikto normu. Par pārbaudes rezultātiem par kaitēkļu esamību augsnē jā sastāda akts divos eksemplāros, no kuriem viens glabājams mežniecībā, bet otru nosūta mežsaimniecībai kopā ar meža kulturu projektu.

KULTURU PROJEKTA SASTĀDĪŠANA

5. Meža kulturu projektu (1. pielikums) sastāda mežzinis mežsaimniecības meža kulturu inženiera vadībā. Projekta sastādītājam jāpārbauda personīgi apmežojamā platība un jāparedz pasākumi, ņemot vērā augsnes un meža augšanas apstākļus, augsnes aizzēšanas raksturu un pakāpi, dabisko atjaunošanos, celmu, sakņu utt. esamību.

Izmantojot rokasgrāmatai pievienotās meža kulturu tipu shēmas un pamatojoties uz ievāktiem datiem, projekta sastādītājam jāizlemj jā tājums par kulturu tipu, vajadzīgo sugu asortimentu (mistrojumu) kulturu ierīkošanas metodi utt.

6. Meža kulturu tipu tabulas līdz ar esošiem resoru instruktīviem materiāliem ir pamatdokuments meža kulturu darbu projektēšanai valsts meža fonda zemēs.

7. Tipu tabulas paredzētas pielietošanai PSRS Eiropas daļas valsts meža fonda platībās meža, meža stepes un stepes zonās. Tabulas neat

tiemas uz platībām, kuras apmežo pēc speciāliem tehniskiem projektiem. Tās nav domātas arī pielietošanai Krimas, Ziemeļu Kaukaza, Karpatu, Urala un citu rajonu kalnu apstākļos, kur vajadzīgas citas apmežošanas metodes un kultūras shēmas.

8. Meža kultūru tipi nav uzskatāmi par standarttipiem. Plašo rajonu robežās, kuros paredzēti atsevišķi kultūru tipi, būs daudz atšķirības (dažādības) vietējos augšanas apstākļos, kur kultūru tipi jāpielieto, ņemot vērā vietējās dabiskās īpatnības un meža kultūru darbā uzkrātā pieredze.

9. Meža kultūru pamatuzdevums ir ātrāk izaudzēt izturīgas, noturīgas, augstražīgas un saimnieciski vērtīgas kokaudzēs.

Izdarot meža sēšanu un stādīšanu un mežaudžu kopšanu, jānodrošina šo darbu maksimāla mehanizācija, plaši pielietojot esošās mašīnas un darba rīkus.

10. Atsevišķo administratīvo apgabalu un autonomo republiku iedalījums meža veģetācijas rajonos un apakšrajonos parādīts 2. pielikumā.

11. Meža kultūru tipu tabulas (3. pielikums) iekļautas prof. P. S. Pogrebnjaka pazīstamajā divvirzienu edafiskā tīklā, kurā augšanas apstākļu tipi novietojas, no vienas puses, augsnes auglības palielināšanās virzienā (no A rindas uz D rindu), un no otras puses, augsnes mitruma pakāpes palielināšanās virzienā, no ļoti sausām — (0) līdz ļoti slapjām, pārpurvotām — (5) augsnēm. Uzskatāmības un ērtākas orientēšanās nolūkos augšanas apstākļu tipi ievietoti minētā divvirzienu edafiskā tabulā. Visa tabulu materiālu izvietošanas kārtība ir saskaņota ar pieņemto ekoloģiski-klimatisko rajonizāciju. Tādēļ vispirms ir uz meža zonu attiecošās tabulas, pēc tam — uz meža stepju zonu un tālāk — uz stepju zonu. Zonu robežās tabulas ir secībā no augšanas apstākļu A rindas uz D rindu, bet šo rajonu iekšienē — no sausiem apstākļiem uz mitrākiem apstākļiem. Tuvu atrodos meža augšanas apstākļus (blakus atrodos grupu robežās) dažos gadījumos aptver vieni un tie paši kultūru tipi, kas ievietoti kopīgā tabulā.

12. Meža augšanas apstākļu robežās kultūru tipi sniegti mākslīgi apmežojamo platību trīs galvenām kategorijām:

a) tuksnāji, lauces, kļajumi, kas netiek vairs izmantoti lauksaimniecībā, vecas izdegas un izcirtumi ar sapuvušiem vai projām aizvāktiem celmiem, nogabali ar ļoti retiem celmiem, kas pieļauj vienkāršu uzāršanu;

b) neatjaunojušies ar galveno augu un blakus sugām izcirtumi, retaines un izdegas ar celmiem, kas traucē vienkāršu uzāršanu (bez iepriekšējas celmu izlaušanas);

c) ar galveno sugu neapmierinoši atjaunojušies izcirtumi un ar blakus sugām aizaugušie izcirtumi.

Šo trīs galveno kategoriju platību tālāko iedalījumu, atkarībā no dzīvās zemsegas attīstības pakāpes, tās rakstura un citām īpatnībām,

Pienēnē aptīmējumi

PSRS valsts robeža

Latvijas Republikas robežas

Latvijas Republikas galvaspilsētas

Apdzīvotās un PSRS pilsētas

Mēža vegetācijas zonu robežas
 I Mēža zona I Mēža sliedes zona
 II Sliedes zona II Sliedes sliedžu un zona un pilsētās

Mēža vegetācijas rajonu robežas

Mēža vegetācijas apakšrajonu robežas

PSRS Eiropas daļas meža vegetācijas rajonu karte (sхема).

no lūkā precizēt atsevišķo nogabalu augsnes sagatavošanas paņēmieni un pakāpi, izdara mežsaimniecības, sastādot kulturu tehnisko projektu.

13. Pie mākslīgai apmežošanai paredzētā nogabala kulturu schemas varianta izvēles nepieciešami noskaidrot, kādā meža veģetācijas rajonā uz kartes (skat. karti) tas atrodas. Zinot nogabala augsnes un meža augšanas īpatnības un mākslīgi apmežojamās platības stāvokli, jānoteic meža augšanas apstākļu tips un jāņem meža kulturu shemu attiecīgā tabula. Pēc tam tabulā jāizvēlas no minēto platību kategorijai uzrādītiem kulturu tiptiem piemērotais tips. Izvēloties vienu vai otru kulturu tipu, tas pielietojams ņemot vērā vietējās dabiskās īpatnības un ražošanas pieredzi.

14. Meža sēšanai vai stādīšanai paredzētās platības uzmērī ar vienkāršiem leņķu mērīšanas instrumentiem un sastāda plānu mērogā 1 : 10000 (platību aprēķina ar noteiktību līdz 0,1 ha). Apmežojamās platības plānu pievieno ražošanas — tehniskam plānam. Atkarībā no izvēlēta sēšanas vai stādīšanas paņēmiena, vienlaicīgi ar uzmērīšanu izdara nogabala iepriekšēju iedalīšanu atsevišķās platībās, kuras paredzēts apmežot pēc viena paņēmiena, kā arī iedala kvartalos ugunsdrošības atstarpju ierīkošanai.

15. Tuksnājos, klajumos, vecās neatjaunojušās izdegās, izcirtumos un lauksaimniecībā turpmāk neizmantojamās platībās, ja uz tām nav apaugas vai ataugas, projektē galveno sugu, dzinējsugu un krūmu ieviešanu pilnā skaitā, kā tās noteikts kulturu tipos «a» kategorijas platībām (skat. 12. §).

16. Nogabalos ar apaugu vai ataugu sēj-stādvietau skaitu var samazināt pret meža kulturu tipos paredzēto («a» kategorijai).

17. Projektējot augsnes apstrādāšanas paņēmienus, sējvietau un stādvietau izvietojumu apmežojamā platībā, visur jāparedz pielietot mehānizāciju.

18. Projektus izskata vecākais mežzinis un apstiprina mežsaimniecības direktors un tos uzglabā mežniecībā un mežsaimniecībā kā pamatdokumentus.

AUGSNES SAGATAVOŠANA

19. Atkarībā no apmežojamās platības stāvokļa augsni var sagatavot:

a) vienlaidus, b) dažāda platuma joslās, c) sastrādājot augsni ar arklu vagās, d) dažāda lieluma laukumīņos.

20. Uz neaizzēlušām un no sakņu nezālēm tīrām platībām meža un meža stepes rajonos ieteicama vienlaidus augsnes sagatavošana vai augsnes apstrādāšana joslās, ko uzar iepriekšējā gada rudenī ar priekšlobītāju arklīm. Arumus kultivē un ecē vai tikai ecē agri pavisam pirms meža kulturu darbu sākuma.

Stipri aizzēlušās un ar sakneņu nezālēm bagātās platībās meža stepes un meža zonās un arī stepes zonā ieteicams apstrādāt augsni pēc melnās papuves un agrinās tirās papuves sistēmas.

21. Augsnes apstrādāšanas dziļuma nozīme pieaug virzienā no mitrumu nodrošinātiem ziemeļu rajoniem uz stepju zonas sausiem rajoniem.

Augsnes pamataršanas aptuvenais dziļums zonās (atkarībā no augšanas apstākļiem), stādot ar rokām, uzrādīts sekojošā tabulā:

Dabiskās zonas	A Sili	B Subori (Суборы)	C Saliktie ozolāji (судубравы) un surameņi (сурамени)	D Ozolāji
Meža zona	10—18 cm	15—18 cm	15—20 cm	18—22 cm
Meža stepes zona	18—22 cm	18—22 cm	20—25 cm	22—25 cm
Stepes zona	20—25 cm	23—27 cm	25—30 cm	25—30 cm

Tabulā minētos dziļumos jāar, ja augsnes virskārtā nezar podzolēto horizontu un cilmiezi. Gadījumos, ja arot minētā dziļumā uzar virskārtā podzolēto horizontu, arklam jāpievieno aramkārtas padziļinātājs un aramsloksne jāņem seklāki. Ja nelielā dziļumā atrodas oršteina slānis, augsne jāapstrādā ar arklū ar tam pievienotu aramkārtas padziļinātāju 40—50 cm dziļi, neuzarot augsnes virskārtā oršteina horizontu. Stādot mechanizētā veidā ar stādāmām mašīnām SLČ-1 (СЛЧ-1) un SLN-1 (СЛН-1) augsne jāapstrādā ne seklāki par 27—28 cm.

22. Nolūkā iznīcināt sakneņu nezāles, galvenokārt ložņu vārpatu vecās atmatās, ieteicams pielietot tā saucamo «nosmacēšanas» metodi. Vasaras beigās šādās platībās izdara lobīšanu divos savstarpēji stateniskos virzienos ar asi uzasinātiem šķivju lobītājiem nezāļu sakneņu galvenās masas atrašanās dziļumā.

Nezāļu jauno dzinumumu masveidīgas parādīšanās periodā uzar augsni ar priekšlobītāja arklū, nostādot priekšlobītājus 1—2 cm dziļāk nekā izdarīta lobīšana. Tad augsnes slānis ar sakneņiem nokļūst vagas dibenā un tos apmet ar zemi.

Nākošā gadā, pēc agri pavasarī izdarītas vieglas ecešanas, izdara 1—2 kārtēju lobīšanu un vienreizēju kultivāciju. Sausā laikā lobīšanu un kultivāciju izdara no lielākiem dziļumiem uz mazākiem dziļumiem, bet mitrā laikā — pretēji. Rudenī augsni uzar otrreiz ar arkliem bez vērstuves pamataršanas pilnā dziļumā. Stepju zonā otrreizējo aršanu vēlams apvienot ar augsnes padziļināšanu līdz 35—40 cm dziļumam, kas smagās augsnēs ir obligāta.

23. Silu smilts augsnēs, sausos apstākļos, platībām aizzēlot ar sakneņu nezālēm (galvenokārt ar ciesu un mārsmilgu), to iznīcināša-

nas nolūkā var pielietot uzaršanu maija — jūnija mēnešos līdz 12—15 cm dziļumam. Pēc velēnu augsnes apžūšanas, pēc 2—3 nedēļām arumu šķīvo un pēc tam ecē. Tālāk augsni apstrādā, izdarot tās 2—3 kārtēju kultivāciju, pie kam pirmās 1—2 kultivācijas izdara ar darba rīkiem, kuriem ir kaltveida irdinātāja ķepiņas, bet ja ir izaugušas nezāles un ir daudz apšu un krūmu dzinumu — ar traktorvilkmes arkliem bez vērstuvēm. Pēdējo kultivāciju izdara ar atsperu kultivatoriem, nolūkā sagrābt nezāļu sakneņus, kurus pēc tam novāc no apmežojamās platības. Augsnes pamataršanu izdara rudenī pilnā dziļumā. Pavasarī izdara vieglu ecēšanu.

24. Ierīkojot kultūras stepju zonā, sevišķi tās sausākos rajonos, plaši jāpielieto arumu ecēšana kā pasākums, kas uzlabo kultūru izaugšanas un attīstības apstākļus. Vagas veido ar dziļaršanas arklu ar noņemtu vērstuvi, uzirdinot vagas dibenu līdz 40—50 cm dziļumam iepriekšējā pirms apmežošanas gada rudenī uz platībām, sagatavotām pēc melnās papuves sistēmas. Vagu centru attālumam noteikti jāatbilst galvenai sugai pieņemtai rindstarpai. Nolūkā aizturēt vairāk ūdeni sniega kušanas periodā, vadziņās ik pēc 5—10 metriem uzber aizdambejumus. Pavasarī pie agrās pavasara ecēšanas apvienojot, ja tas nepieciešams, ar augsnes kultivāciju, izdara vagu nolīdzināšanu, pēc kam tūliņ sēj vai stāda galvenās sugas, vienlaicīgi stādot rindstarpās arī pavadošās un krūmu sugas (pēc pieņemtās shēmas). Ļoti svarīgi ievērot vagu taisnumu un platuma attālumu starp tām, jo vagas ir arī marķēšanas līnijas meža stādīšanas vai meža sēšanas agregāta virzienam.

25. Augsnes sagatavošanu dažāda platuma joslās galvenokārt pielieto cirsmās un izdegās ar daudz celmiem, kā arī uz nogāzēm, kur vienlaidus augsnes apstrādāšana var izsaukt erozijas procesus.

Pie augsnes apstrādāšanas joslās galvenokārt pielieto tos pašus augsnes apstrādāšanas paņēmienus, kā pie vienlaidus apstrādāšanas. Pirms joslu uzaršanas vēlams izlauzt visus celmus un aizvākt tos līdz ar resnām saknēm (kas traucē normalu arkla darbu) un pielīdzināt radušos padziļinājumus un bedres. Sagatavojot augsni joslās pārmērīgi mitrās platībās, uzaršanu izdara vienu gadu iepriekš apmežošanas ar krūmu arklu, vagas metot kopā vai uz vienu pusi arot 1—3 velēnas, ierīkojot skaustveidīgos mikropaaugstinājumus (pauguriņus), uz kuriem sēj vai stāda mežu. Apvērstām aramsloksnēm (velēnām) labi jāpieguļ vienai pie otras un labi jāsakaras ar augsni. Ja aramsloksnes virskārtā uzar podzola horizontu, vēlams pēdējo izārdīt vai novākt no sēšanas vai stādīšanas vietām.

26. Tajos pašos apstākļos, kur projektēta augsnes apstrādāšana joslās, var apstrādāt augsni vagās, ko izdara ar traktorvilkmes vai zirgu vilkmes divvērstuvju arkliem. Vagas ierīko 1,5—2,0 m vienu no otras.

Apstrādāšana vagās 32 cm platumā (ar zirgu vilkmes arklu KLP (KЛП) pieļaujama tikai meža zonas rajonos; pārējos rajonos pielieto traktorvilkmes arkļus (LP-70) (ЛП-70), kuru vagas platums ir 70 cm. Koku sugu sēšanai vai stādīšanai uz vagu dibieniem, vagu veidošanai piemērotākās ir smilts un mālainas smilts augsnes, dziļi humificētas svaigas augsnes.

Pelēkās un mitrās augsnes ar sekli atrodošos podzolēto horizontu un arī smagās, māla ar tieksmi veidot garozu, nav piemērotas apstrādāšanai vagās. Šo apstrādāšanas veidu nevajaga pielietot arī smilts augsnēs ar stipri izteiktu paugurainu reljefu.

Vagas kulturu ierīkošanai pavasarī ierīkojamas iepriekšējā gada rudenī. Vagu dziļums apmēram 10—12 cm. Sazēlušās augsnēs jānoņem velēna dziļāk par stiebrzāļu sakneņu galvenās masas atrašanās dziļumu, tomēr tā, lai no vagas neizvāktu visu humificēto slāni. Vagas dibenu pirms stādīšanas vai sēšanas uzirdina. Apvērstām velēnām blīvi jāpieguļ augsnei. Strādājot nepietiekama mitruma apstākļos, vēlams, lai blakus velēnas savstarpēji saskartos ar malām, izveidojot neapstrādātās atstarpes starp vagām vienlaidus noseģslāni.

27. Sagatavojot augsni laukumiņos, to lielums svārstās no 0,1 m² līdz 0,4 m² (atsevišķos gadījumos līdz 10 m²). Laukumiņu lielums vienmēr palielinājas no mitruma labi nodrošinātiem meža zonā uz sausiem apstākļiem stepju zonā. Ierīkojot laukumiņus vienādos augsnes-klimatiskos apstākļos stipri sazēlušās platībās, tie jāgatavo lielāki, nekā maz sazēlušās augsnēs. Laukumiņu forma, atkarībā no vietējām dabiskām īpatnībām, var būt dažāda: kvadrātveidīga, pagarināta veida un nenoteiktas formas. Kvadrātveidīgo laukumiņu priekšrocība ir tā, ka tie nodrošina kompaktu koku bioloģisku grupu radīšanu un lietderīgāku apstrādātās platības izmantošanu no augiem. Pagarinātos laukumiņus var piemērot kulturām koridoros, kur platu kvadrātveidīgo laukumiņu ierīkošana ir apgrūtināta. Nenoteiktas formas laukumiņus var ierīkot starp celmu saknēm uz mikropaaugstinājumiem, kas var nākt priekšā galvenokārt meža zonas apstākļos.

Izcirtumos, kas atjaunojušies ar mazvērtīgām lapu koku sugām, laukumiņus ierīko no ataugas brīvās vietās vai rindās, koridoros, ko tieši šim nolūkam izcērt. Sagatavojot augsni laukumiņos skuju koku izcirtumos, kuri nav atjaunojušies ar lapu koku sugām, laukumiņus izvietoti rindās, pēc iespējas vienmērīgi, pie kam noteikta ģeometriskā pareizība šajā gadījumā nav obligāta.

Meža zonā uz sazēlušām augsnēm un uz svaigiem izcirtumiem augsni sagatavojot laukumiņos, novāc tikai sūnu segu un ar grābekļiem viegli uzirdina augsnes virskārtu. Meža zonas maz sazēlušās smilts un mālainas smilts augsnēs virsējo apstrādāšanu veic līdz 5—7 cm dziļumam, bet sazēlušās — līdz 10—15 cm dziļumam. Apstrādājot sazēlušās augsnes, nezāļu sakneņi no laukumiņiem jānovāc. Pārlietu mitrās augsnēs laukumiņus veido pauguriņu veidā, kuru centrs at

rodas apmēram 10—15 cm augstāk par pārējo augsnes līmeni. Meža stepes un stepju zonās laukumiņu pārrakšanu izdara pilnā lāpstas dziļumā (18—20 cm). Laukumiņu pārrakšanu izdara vasarā un rudenī iepriekš kulturu ierīkošanas gada. Augsnes atjaunošanu (ecēšanu) laukumiņos izdara agri pavasarī, tieši pirms meža sēšanas vai stādīšanas.

MEŽA SĒŠANA UN STĀDĪŠANA

28. Nolikā panākt ātrāku vainagu saslēgšanos sliktas ražības platībās, kur koku veģetācija palēnināta, meža kulturu tipu schemās paredzēta izstādāmo augu sākuma biežības paaugstināšana.

Pie meža sēšanas un stādīšanas vienlaidus sagatavotās augsnēs, rindstarpu pamatplatums pieņemts 1,5 m.

Pie šādā rindstarpu platuma nodrošināta ātra koku vainagu saslēgšanās un tiek radīta iespējamība mechanizēt visus meža sēšanas, stādīšanas un audzēšanas procesus.

Stepes un meža stepes rajonos, kur sējumu un stādījumu kopšana ir pilnīgi mechanizēta un kopšana jāizdara 5 gadus, atļauts rindstarpu platumu palielināt līdz 2,1 m, samazinot attālumu rindās līdz 0,5 m. Meža zonas rajonos, nolūkā nodrošināt ātrāku kulturu saslēgšanos, rindstarpu platumu var pieņemt 1,25 m pie attāluma rindās 0,75 m.

Nelielos nogabalos (līdz apm. daži hektari), kur sēšanu un stādīšanu izdara ar rokām, bet kulturu kopšanu projektē ar zirgu vilkmes ierīcēm, ieteicams augu novietojums kvadrātos 1×1 vai $1.25 \text{ m} \times 0.75 \text{ m}$, kas atļauj, ja stādāmās vietas noteikti izvietotas, pielietot kultivāciju divos savstarpēji stateniskos virzienos.

29. Izvēloties sugas, jālieto meža kulturu tipu tabulas, kurās uzrādīts sugu asortiments (4. ailē).

30. Kulturu tipos var nākt priekšā šādas galvenās koku-krūmu sugu mistrojuma schemas:

- a) tīrās rindās;
- b) rindās;
- c) posmos — kad sugas rindā mainās pa posmiem, pie kam katrā posmā iestāda vienas sugas nedaudz kokus;
- d) «šacha spēles veida» kulturas, kurās sugas mistro atsevišķos, vidēji ap 25 m^2 lielos kvadrātos, kas novietoti šacha spēles kārtībā;
- e) kulisēs — kad sugas mainās pa joslām, sastāvošām no vienas sugas nedaudz rindām, kas mainās ar citu sugu rindām;
- f) ligzdās — kad sugas stāda ligzdās laukumiņos, kuros ir pa 5 un vairāk bedrītes augu sēšanai vai stādīšanai.

31. Mežaudzes var radīt stādot sējeņus vai sējot sēklas. Gadījumos, kad vietējā ražošanas pieredze apstiprina atsevišķu sugu sējumu efektivitāti, tos vajaga plašāk pielietot.

32. Ozolu kulturas ieteicams ierīkot tikai ar sēšanas metodi. Vietās, kur plaši izplatīti peļveidīgie grauzēji, susļiki un citi dzīvnieki, kas iznīcina ozolzīles, ozolzīļu sēšanu var atvietot ar ozola sējeņu stādīšanu.

Nolūkā atjaunot ozolu, 1—2 gadi iepriekš ozolu audžu izciršanas, kas atrodas uz nesazēlušām augsnēm, ieteicams sēt zīles ar lāpstu vai kapli slīpi izveidotās spraugās. Šis paņēmieni atļauj izsēt 1—3 ozolzīles 2—4×0,5 m lielā laukumā vai 100—150 kg ozolzīles uz 1 ha. Šim nolūkam sēklas sagatavo savā saimniecībā vai mežsaimniecībā, kas atrodas analogiskos augsnes-klimatiskos apstākļos.

Ozolzīles sēj tikai pavasarī.

Pavadošās sugas un krūmus ievieš kulturā vienlaicīgi ar ozolzīļu sēšanu, vēlami pielietojot sējmašīnas un stādāmās mašīnas vienā agregātā. Ozola sēšanu izdara atkarībā no apmežojamās platības īpatnībām — rindās — stādāmās bedrītēs, rindās vai laukumos — ligzdās.

Sēklu izsējas norma atkarīga no sēklu kvalitātes un augsnes un klimatiskiem apstākļiem.

Sējot rindās — stādāmās bedrītēs un ligzdās, katrā bedrītē iesēj 3—4 dīgspējīgas ozolzīles. 1 ha apsēšanai vajadzīgs 100 kg ozolzīļu. Sējot rindās, izsējamo ozolzīļu daudzums uz 1 ha ir tāds pat, kā sējot rindās — bedrītēs, kad zīles iesēj rindā vienādā attālumā vienu no otras.

Nolūkā paātrināt ozola dīgstu parādīšanos, jāsesj izkniušas ozolzīles 6—8 cm dziļumā, bet ļoti sausos rajonos — līdz 10 cm dziļi.

33. Ierīkojot priežu kulturas ar sēšanu, ieteicams izsēt sēklas laukumos 3—5—9 sējamās bedrītēs vai vadziņās. Ap celmiem sēklas iesēj vienmērīgi, sadalot tās pa mikroreljefa paaugstinājumiem un iestrādājot ar grābekļiem. Atkarībā no augšanas apstākļiem bedrītē izsējamo sēklu daudzums var svārstīties no 15 līdz 20 gab. (1—2 kg uz 1 ha). Smagākās augsnēs sēklas izsēj biežāki nekā vieglās augsnēs. Rindās priedi sēj bedrītēs (attālums starp bedrītēm 0,5 m) vai ar atstarpēm, izsējot uz 1 ha 1,5 līdz 2,5 kg sēklu.

34. Kulturu ierīkošanu ar stādīšanu ieteicams izdarīt galvenokārt agri pavasarī. Pavasara meža stādīšanas darbi jāuzsāk tiklīdz augsnes stāvoklis to atļauj un jāpabeidz stepju zonās 5—7 dienās un meža stepes zonā ne ilgāk kā 10 dienās.

Rudenī stāda tikai, ja ir vietēja pieredze un tikai mitrā augsnē.

35. Stādāmam materialam pirms stādīšanas jābūt pieraktam un stipri samitrinātam. Pieraktie stādi pirms stādīšanas rūpīgi jāšķiro, atstājot stādīšanai vien- un divgadīgos sējeņus, kas sasnieguši standarta izmērus, bet visus bojātos un vāji attīstījušos stādus aizvāc.

36. Meža kulturu darbu mechanizācijas nolūkā stādīšanas darbs jāveic taisnvirzienu rindās, precīzi ievērojot attālumu starp tām.

Rindu virzienu stādīšanai ar rokām obligāti iezīmē ar marķieri. Stādīšanai ar mašīnu iepriekš iezīmē tikai pirmo rindas virzienu, bet

pārējās rindas iezīmē ar uz traktora uzstādīto marķieri. Pirmo rindu vajaga iezīmēt rūpīgi dabā pa apmežojamās platības vidu. Stādot ar mašīnām, nepieciešami vienlaicīgi izdarīt izstādīto sējeņu pārbaudi un pielabošanu — apbērtie eksemplari jāatbrīvo no zemes, sekli iestādītie stādiņi jāpalabo, bet izlaistā vietā jāiestāda stādi.

Pie stādīšanas nepieciešami ievērot sekojošas prasības:

a) stādu pārvešanas laikā stādu saknēm jābūt mitrām;
b) stādot pavasarī, stāds jāiestāda tā, lai sakņu kakliņš atrastos augsnē 4 cm zemāk par augsnes virskārtu, bet stādot rudenī — 5—6 cm zemāk;

c) spraudekņi jāiestāda līdz ar augsnes virskārtu;

d) sējeņi jāiestāda augsnē blīvi visā sakņu garumā, nepielaižot tukšumus stādāmā spraugā un nesaliecot stāda sakņu sistemu uz augšu, nepielaižot sakņu ieliekumus un to samudžināšanu kamolā;

e) tūliņ pēc stādīšanas izdara pilnīgu zemes irdināšanu.

37. Apsējot vai apstādot, galvenokārt, ar skuju koku sugām lielākas platības, ugunsdrošības nolūkos pēc katriem 100—200 m platumā un 200—250 m garumā atstāj 5—6 m platas atstarpes — ceļus; atstarpēm pierobežojušās kultūras 3—4 malējās rindās stāda konkrētiem apstākļiem piemērotas lapu koku — krūmu sugas.

Nolūkā izdarīt kultūru vienlaidu kopšanu mechanizētā veidā, atstarpes platības gareniskā virzienā atstāj brīvas.

Ja apmežojamo platību gareniskā virzienā šķērso kvartala līnijas, tad ierīkojot kultūru, atstāj gar kvartala stīgām 10—15 metri platas joslas, kurās iestāda lapu koku mežmalu sugas.

AUGSNES KOPŠANA MEŽA KULTURU PLATĪBĀS

38. Meža kultūru platību augsnes kopšana ir agrotehnikas svarīgākais noteikums mežaudžu izaudzēšanai un tā pastāv augsnes irdināšanā rindstarpās un rindās 6—14 cm dziļumā, atkarībā no augsnes stāvokļa, un augsnes garozas iznīcināšanā, kas izveidojas pēc nokrišņiem.

39. Augsnes kopšanai ierīkotās kultūrās jāpieskaita:

a) augsnes irdināšana pavasarī un sējeņu pielabošana pēc sniega nokušanas;

b) pēcstādīšanas vai pēcsējas kopšana, ko izdara tūliņ pēc stādīšanas vai sēšanas darbu pabeigšanas, ecējot vienu vai divas kārtas vai kaplējot rindstarpas un vienlaicīgi irdinot ar rokām un sējeņus pielabojot rindās;

c) nezāļu iznīcināšana ar kultivāciju vai ar rokas darba rīkiem;

d) augsnes garozas irdināšana pēc nokrišņiem;

e) smiltis ieputināto stādu atbrīvošana vai pielabošana pie izpūtes uz smilšainām platībām, kā arī uzstādot aizsargžogus pēc stādīšanas,

nolūkā aizsargāt stādus no mehāniskiem bojājumiem, smiltīm pārvietojoties;

f) kulturu pielabošana rudenī pirms to ziemas kopšanas (attīrīšana no grūžiem, zāles nomīdīšana, zāles nomīdīšana vai applāušana ap laukumiņiem utt.);

g) laukumiņu un rindstarpu applāušana pie augsnes apstrādāšanas joslās vai vagās;

h) rindstarpu dziļa iridināšana rudenī pie stādījumiem ar kultivatoru vai arklu bez vērstuves ar vienlaicīgu ecēšanu;

i) iestādīto smaillapu kārkla spraudekņu, no kuriem vējš nopūtis smiltis, pielabošana, vai arī smaillapu kārkla atsēdināšana uz celma, nolūkā panākt pēc stādīšanas otrā gadā cerošanu.

40. Cik reizes kultura jākopj, tas pirmkārt, atkarīgs no augsnes — klimatiskiem apstākļiem, koku un krumu sugu bioloģiskām īpatnībām, no rindstarpu platuma, kas noteic meža kulturu saslēgšanos.

41. Augsnes kopšanu kulturās jāuzsāk pēc iespējas agrāk pavasarī, negaidot nezāļu parādīšanos. Visintensīvākā meža kulturu kopšana jānodrošina pavasarī un vasaras pirmā pusē (līdz 1. jūlijam). Kopšana jāizdara visā veģetācijas periodā un pabeidzama oktobrī.

42. Pie vienlaidus augsnes sagatavošanas kopšanu izdara rindstarpās ar traktorvilkmes un zirgu vilkmes kultivatoriem un rindās ar roku darba rīkiem. Pirmo kopšanu izdara, uzirdinot augsni 5—6 cm dziļi un vienlaicīgi palabojot augus. Sausā vasarā nākošās irdināšanas izdara dziļāki — panākot līdz rudenim irdināšanu līdz 10—15 cm dziļumam. Pie augsnes sazēšanas kulturās, atļauta rudens pārāršana, atstājot gar kulturu rindiņām aizsargzonu (līdz 20 cm), kas nodrošina augu un to sakņu sistēmas saglabāšanu.

43. Augsnes kopšanu meža kulturās, kas ierīkotas joslās un vagās, galvenokārt **izdara ar kapļiem vai traktoriem SOT (COT), rokas kapļiem 5 cm dziļi**. Pie kopšanas jācenšas paplašināt vagas un joslas. Uz laukumiņiem ierīkotās kulturās jāizdara visa laukumiņa irdināšana nesamazinot laukumiņa platību. Zāle un nezāles apkārt laukumiņam un gar vagām rudenī jānopļauj.

MEŽA KULTURU PAPILDINĀŠANA

44. Meža kulturas papildina nākošā gadā pēc sēšanas vai stādīšanas. Papildināšanas nepieciešamību un apmērus noteic dabā, kultūras inventarizējot rudenī un nosakot iznīkšanas procentu, vadoties no sekojošā:

a) kulturas ar ieaugšanas procentu mazāk par 25% skaita par iznīkušām un tās jānoraksta;

b) platības, kurās iznīkšanas procents ir līdz 10% vienmērīgi pa visu platību, nav papildināmas;

c) visas pārējās meža kulturu platības ar ieaugšanas procentu no 25% līdz 90%, jāpapildina otrā gadā pēc stādīšanas. Vajadzības gadījumā kultūras var papildināt arī trešā gadā pēc stādīšanas.

II. MEŽA KULTURU DARBA MECHANIZACIJA

Meža kulturu darba praksē var pielietot sekojošus agregātu komplektēšanas paņēmienus pie dažādām koku — krūmu sugu mistrojuma schemām.

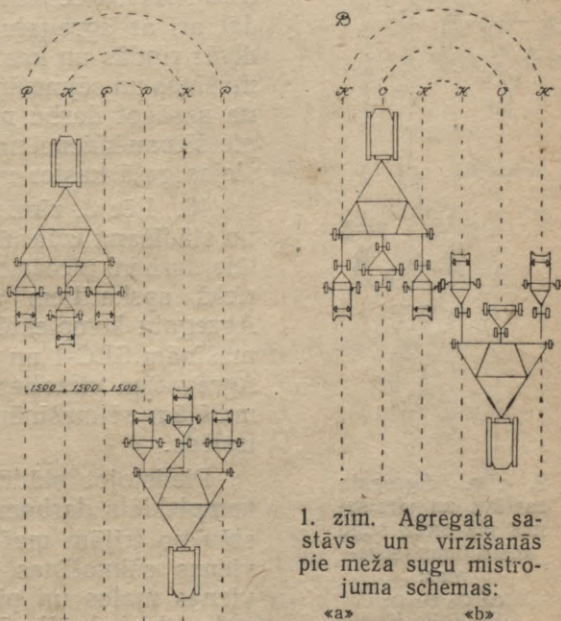
45. Meža sēšanu un stādīšanu vislabāk izdarīt ar trīsriindu agregātiem. Tāda mašīnu agregātu komplektēšana ir visracionālākā no sekojošās mechanizētās kopšanas viedokļa.

Stādot priedi ar krūmiem (pēc «a» schemas), agregātu komplektē no trīs meža stādāmām mašīnām SLČ-1 (СЛЧ-1) ar traktora DT-54 (СТЗ-НАТИ) (ДТ-54) (СТЗ-НАТИ) vilkmi.

Apmežojot ar ozolu un krūmiem (pēc «b» schemas), agregātu komplektē no vienas sējmašīnas SL-4A (СЛ-4А) ozolziļu izsējai un no divām meža stādāmām mašīnām SLČ-1 krūmu stādīšanai rindās.

Vilkmei izmanto vienu no sekojošiem traktoriem: KD-35, KDP-35 (КДП-35), DT-54 (СТЗ-НАТИ), strādājot ar palēninātu pirmo pārnesumu.

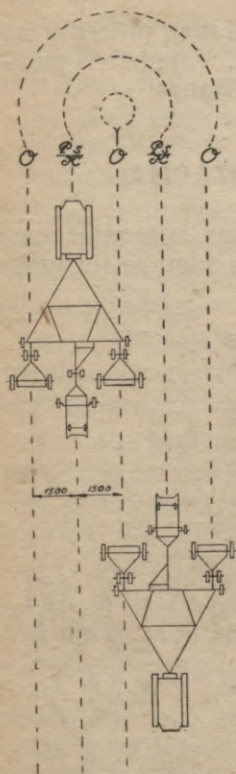
Nolūkā novērst liekos dīkos pārbraucienus, agregāti pārvietojas kā schemā parādīts, gar vienu malu. Pielietojamo mašīnu gabariti pie 1,5 m platām rindstarpām nepieļauj mašīnas sakabināt vienā rindā («a» schema).

1. zīm. Agregāta sastāvs un virziņās pie meža sugu mistrojuma schemas:

«a»	P P P P	Oz Oz Oz Oz
	P P P P	K K K K
	K K K K	K K K K

Ierīkojot ozola kulturas (2. zīm.) agregatu komplektē no divām sējmašīnām SLČ-1 ozolzīļu sēšanai un vienas meža stādāmās mašīnas SLČ-1 krūmu stādīšanai.

2. zīm. Agregata sastāvs un virzīšanās pie meža sugu mīstrojuma shēmas:

Oz	Oz	Oz	Oz
Ps	K	Ps	K
vai			
Oz	Oz	Oz	Oz
K	K	K	K

(STZ-NATI) vilkmi, strādājot pie pirmā pārnese. Lai nodrošinātu rindstarpu pastāvīgu vienādu platumu, mašīnas agregatā savstarpēji savienoti ar slēdzējiem. Agregatu izmantošanai, kas komplektēti darbu kulturu ierīkošanai piecās un četrās rindās pēc dotās shēmas, vajadzīgs daudz mašīnu un jābūt garām darba slejām. Tādēļ, neskatoties uz šī paņēmiena racionalitāti, to nevar ieteikt visiem apstākļiem. Starptu, strādājot uz nogāzēm un piegravas zemes gabalos, kur ir bieži

Agregatam virzoties gar vienu malu, vienu no malējām sējmašīnām katra gājiena galā izslēdz. Gadījumos, kad ozolu atvieto ar priekšdarbu veic ar stādīšanas agregātiem, kas komplektēti stādīšanai trīs rindās, kā tas attēlots 1. zīm. «a» shēmā, bet pārstādot, katras darba slejas galā stādāmām mašīnām kasti ar sējeņiem. Agregata virzīšanās no vienas malas ar traktoriem KD-35, KDP-35, DT-35 vai STZ-NATI. Pēc šīm shēmām iespējams strādāt arī ar agregatu, kas komplektēts darbam divās rindās un kas sastāv no meža stādāmās mašīnas un sējmašīnas, strādājot pēc paņēmiena uzsākot darbu no platības vidus, pie katra pie šī paņēmiena nav jāpārstāda katras darba slejas galā kastes vai mašīnas.

46. Pēc 3. zīm. parādītās shēmas sēšanai un stādīšanai izdara ar agregatu, kas komplektēts darbam piecās rindās un ir no visiem ierīkš apskatītiem agregātiem racionalākais. Agregatu komplektē no trim meža stādāmās mašīnām SLČ-1 un divām sējmašīnām SL-4. Agregatam virzoties pa vienu malu, vienu no malējām sējmašīnām, kura iet pa veco sliežu izslēdz.

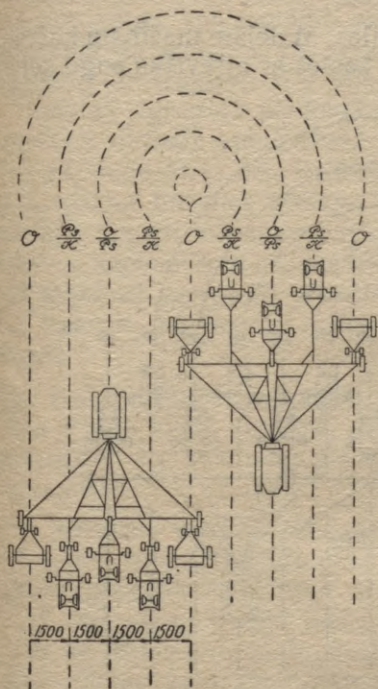
Pielietojot stādāmo-sējamo agregatu, kas komplektēts darbam četrās rindās un kas sastāv no trijām meža stādīšanas mašīnām un vienas sējmašīnas, darbu veic strādājot no vienas malas un pārkabīnāt sējmašīnu agregatā atpakaļgājienā.

Bez sējmašīnas piekabīnāšanas agregatam var strādāt pēc paņēmiena uzsākot darbu no platības vidus, ko nodrošina ar traktora DT-5

3. šai
A
DT-5
sējai
platī
skait
kom
maši
4
izma

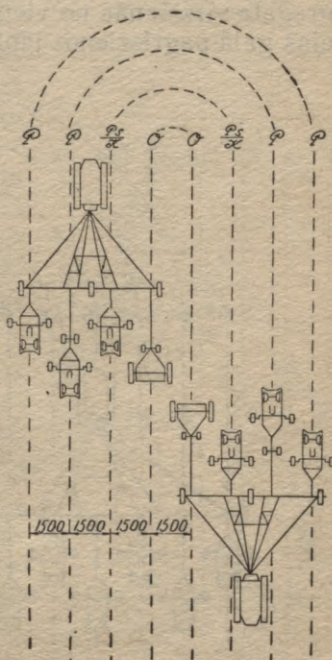
pagriezieni, šāda agregata manevrēšana, ievērojot, ka tas ir ļoti masīvs, būs apgrūtināta. Šādos gadījumos jāpielieto citi agregāti, piemēram, pārstādot kastes ar sejeņiem katras darba slejas galā.

47. Sēšanu un stādīšanu pēc 4. zīm. parādītās shēmas var veikt ar agregātu, sastāvošu no trijām meža stādīšanas mašīnām SLČ-1 un vienas sējmašīnas SL-4A.

3. zīm. Agregata sastāvs un virzīšanās pie meža mistrojuma shēmas:

Oz Oz Oz Oz
Ps K Ps K
O Ps O Ps
Ps K Ps K

4. zīm. Agregata sastāvs un virzīšanās pie meža sugu mistrojuma shēmas:

četras rindas tīra priede;
divas rindas pārmišus rindā krūmu
sugas un pavadošās sugas;
divas rindas tīrs ozols.

Agregāta virzīšanās no vienas malas. Vilkmei šeit pielieto traktoru DT-54 (STZ-NATI), kuru noslogo pilnīgi. Ja nav sējmašīnu ozolziļu sējai, var izmantot meža stādāmā mašīnu SLČ-1. Ja ir lielas līdzenas platības ar garām darba slejām, pēc šīs shēmas pie pietiekoša mašīnu skaita var racionāli izmantot platgājēju agregātus. Šāds agregāts komplektē no sešām meža stādāmām mašīnām SLČ-1 un divām sējmašīnām SL-4A. Vilkme — traktors S-80.

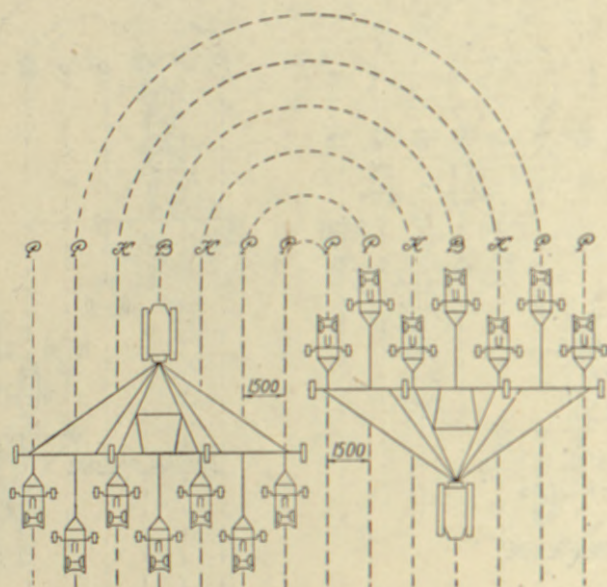
48. Pēc 5. zīm. parādītās shēmas meža kulturu ierīkošanai var izmantot platgājēju agregātus, sastāvošus no septiņām meža stādī-

šanas mašīnām SLC-1, un strādājot vienu malu ar traktora S-80 vilkmi.

49. Priedes-bērza un lapegles-oša kulturu ierīkošanu ar stādīšanu vai sēšanu pēc 6. zīm. parādītās shēmas var veikt ar četrām meža stādāmām mašīnām SLC-1 ar traktora DT-54 vai STZ-NATI vilkmi, ko šajos agregatos izmanto ar pilnu jaudu.

Agregata virzišanās no vienas malas. Malējām mašīnām katras darba slejas galā pagriezienos jāpārliet kastes ar atsevišķu sugu sējeņiem.

5. zīm. Agregata sastāvs un virzišanās pie meža sugu mīrojumā shēmas tirās rindās:

četrās rindas — priede; viena rinda — krūmu sugas; viena rinda — bērzs; viena rinda — krūmu sugas.

Kastes pārlikšana nav sarežģīts darbs un lielas grūtības pie agregata ekspluatācijas nerada.

50. Sēšanas un stādīšanas agregata darbs, uzsākot darbu no vienas, parādīts 7. zīm. Šis paņēmieni pielauj strādāt ar agregātiem, kas komplektēti darbam 2—4 rindās, bez sējeņu kastu pārvietošanas stādīšanas agregatos un bez katrreizējas mašīnu izslēgšanas stādīšanas-sēšanas agregatos.

51. Darbam, kā tas parādīts 8. zīm., var pielietot stādāmos agregatus, kas komplektēti darbam trijās rindās un sastāvošus no trīs meža stādīšanas mašīnām SLC-1 ar traktora DT-54 (STZ-NATI) vilkmi.

Tāda agregata atpakaļgājienā viena malējā meža stādīšanas mašīna iet pa veco sliedi.

Strādājot pēc paņēmiena uzsākot darbu no platības vidus, iespējama agregata pielietošana, kas komplektēts darbam divās rindās.

52. Bez iepriekš apskatītiem daudzrindu agregātiem kulturu ierīkošanai pēc jebkuras sugu mistrojuma schemas, var pielietot vienrindas agregātus, kas sastādīti no vienas meža stādāmās mašīnas vai sējmašīnas, galvenokārt ar traktoru U-2 vilkmi. Tomēr stādāmā agregata pielietošana, kas komplektēts darbam vienā rindā, traktora U-2 pārslogošanas dēļ, ierobežojas ar tā pielietošanu līdzēnos gabalos ar labi sastrādātu augsni. Smagās augsnēs vai platībās ar nepiemērotu reljefu, meža stādāmās mašīnas agregatos jāpielieto spēcīgāki traktori, lai arī tie nebūs pilnīgi noslogoti.

53. Izmantot pārī savienotos agregātus, kas strādā viens aiz otra, nav ieteicams neērtību dēļ, kas rodas pie agregātu ekspluatācijas.

54. Kulturu mechanizētai kopšanai pie 1,5 metri rindstarpu platuma vislietderīgāki agregatēt trīs meža stādāmās mašīnas, kas atļauj izdarīt meža kulturu kopšanu ar jebkuru mežsaimniecībā esošo zirgu vilkmes vai traktorvilkmes kultivatoru rindstarpu augsnes apstrādāšanai.

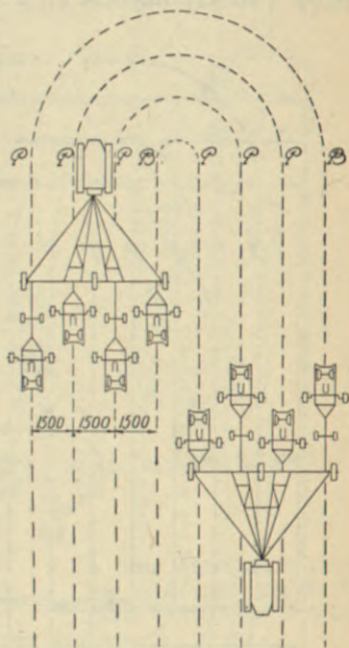
Agregāti, kas komplektēti no 1—2—4 un 5 meža stādāmām mašīnām, šajā ziņā vēlākajai kulturu kopšanai ir mazāk piemēroti.

Agregātu komplektēšanai darbam 2—3 rindās pielieto sakabes S-11 (C-11) vidējo daļu, bet darbam 7—8 rindās visu sakabi S-11.

Agregātu komplektēšanai darbam 4—5 rindās pielieto koka sakabes vai metala sakabes, izmantojot sakabes S-11 divus spārnus.

55. Meža kulturu kopšanai nepieciešami, lai kultivācijas agregata darbā platums līdzinātos stādīšanas-sēšanas agregata darba platumam vai būtu mazāks par to vesela skaitļa reizi.

Neviens no tagad ražošanā esošajiem traktoriem nevar brīvi virzīties pa 1,5 m platām rindstarpām, tādēļ ar kultivācijas agregātu vien-

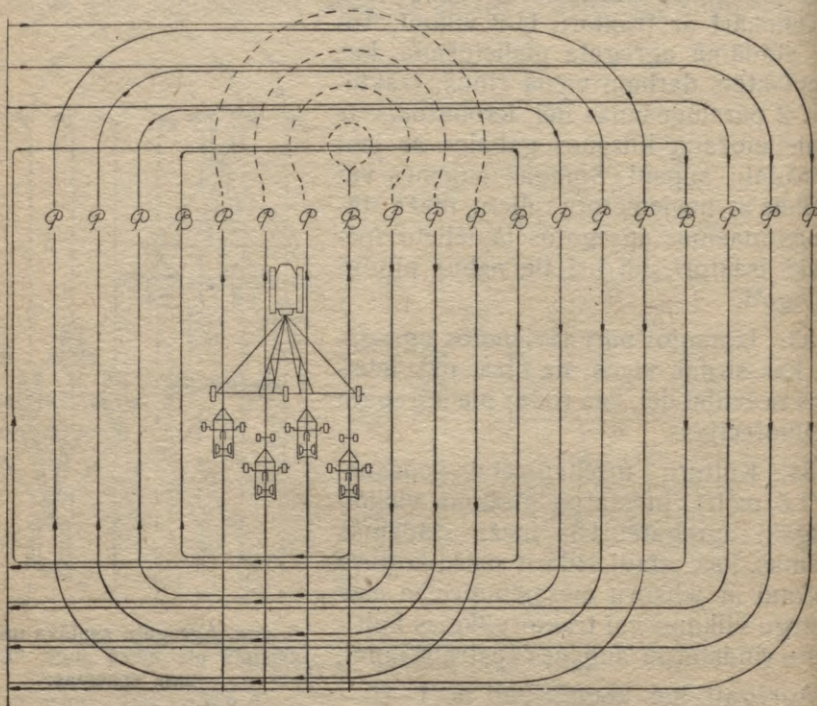
6. zīm. Agregata sastāvs un virzīšanās pie meža sugu mistrojuma schemas:

P P P P	vai	EI K EI K
P P P P		Ps Ps Ps Ps
P P P P		K O K O
B B B B		Ps Ps Ps Ps

laicīgi var apstrādāt tikai nepāru skaitļu rindas, traktoriem virzoties pār vidējo rindu.

Nolūkā uzlabot kultivatoru pielietošanas apstākļus, nepieciešami ieņēmumi, vērēt sējumu un stādījumu uzdotu rindstarpu platumu, kā arī marķēšanas pareizību un sējumu un stādījumu rindiņu taisnu virzienu.

Pie katra agregata jāierīko labs marķieris. Labākos rezultātus dod MS-2 (MC-2) markas cietais sējmašīnas marķieris. Tajos pašos nolūkos

7. zīm. Agregata sastāvs un virzīšanās arot no vidus pie meža sugu mistrojuma schemas tirās rindās:
trīs rindas — priede; viena rinda — bērzs.

kos pie stādāmo mašīnu un sējmašīnu komplektēšanas agregatā tie savstarpēji jānostiprina ar slēdzējiem. Pie tam pagarinātāja piestiprināšanai sakabei jābūt locīklu savienojumam. Slēdzēju ierīkošana un to piestiprināšana mašīnām ir viegli veicama. Vidējās mašīnas stingri pievieno pagarinātājam («A» schema). Stienveidīgos slēdzējus ierīko locīklu savienojumu veidā starp pagarinātāja galu un blakus atrodošajām stādāmo mašīnu pakalējiem rāmjiem.

Līdzīgā kārtā var savstarpēji agregatā savienot jebkuru mašīnu

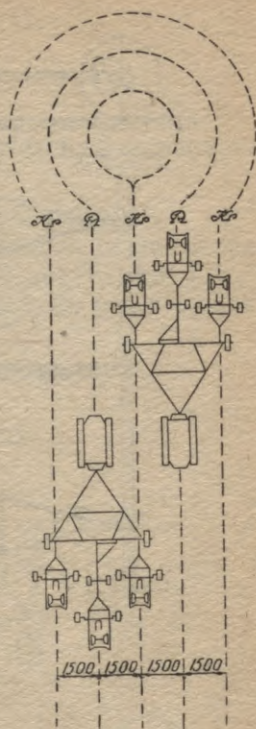
daudzumu. Slēdzēji nepieļauj mašīnām novirzīties uz sāniem vai saiēt kopā un tajā pašā laikā netraucē tām piemēroties reljefam. Šī ierīce uzlabo stādāmo mašīnu darbu taisnvirziena gaitā. Ja nepieciešami strādāt likvirziena gaitā (piemēram, ierīkojot kulturas piegravu nogāzēs), pielieto «B» schemā parādīto ierīci. Šajā gadījumā pagarinātājam pievienoto meža stādāmo mašīnu pievieno tam ne stingri, bet ar locīklas palīdzību, kas atļauj tai brīvi pagrozīties.

Ar jebkuriem agregātiem ierīkoto kultūru, sējumu un stādījumu kopšanu var visos gadījumos izdarīt ar 3' sekciju meža kultivatoru KLT-4,5 B (КЛТ-4,5 Б), bet pie noteiktā rindstarpu attāluma ar novirzi ± 10 cm — ar kultivatoru KUTS — 2,8 (КУТС-2,8).

Agregatā ar kultivatoru KLT-4,5 B pielieto traktorus KDP-35 vai pirmos kopšanas gados arī traktorus KD-35 un DT-54 (СТЗ-НАТИ), kuriem ir neliels klirens, kas apgrūtina traktora virzīšanos virs rindas ar augiem. Kultivatorus KUTS-2,8 agregatē ar traktoru U-2 (У-2).

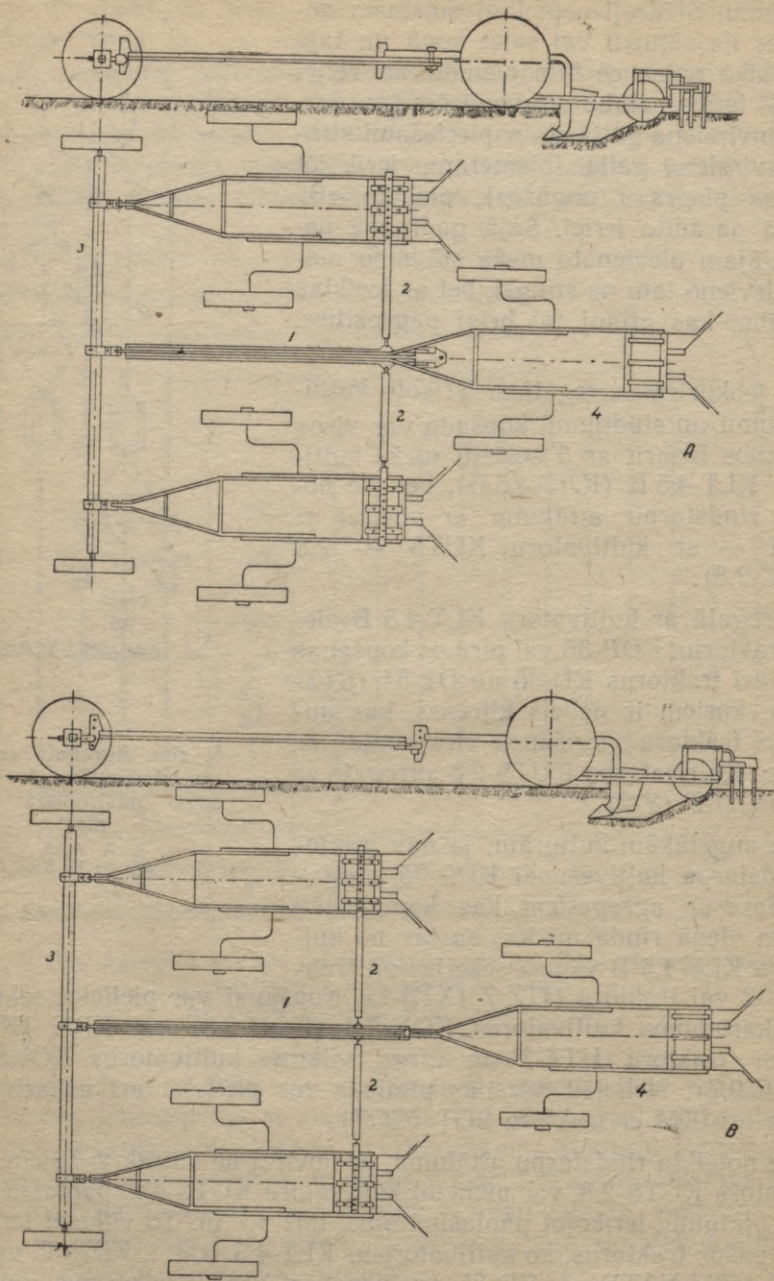
Pie augstākām kulturām, ja nav traktora rindstarpu kultivēšanai KDP-35, kopšanu izdara ar agregātiem, kas komplektēti darbam vienā rindā un kas sastāv no kultivatora KLT-4,5 B vienas sekcijas un traktora U-2 vai traktora HTZ-7 (ХТЗ-7). Kopšanai var pielietot sekmīgi arī uzkarināmos kultivatorus KON-2,3 (КОН-2,3) vai KRN (КРН-2,8) ar traktoru HTZ-7 un zirgu vilkmes kultivatorus KOKS-0,7 (КОКС-0,7). Nelielās līdzenās platībās var pielietot arī uzkarināmo kultivatoru KM ar traktoru SOT (СОТ).

Pie noteikta rindstarpu attāluma, ar novirzi ne vairāk ± 10 cm, bez kultivatora KUTS-2,8, var pielietot kultivatoru KUTS-4,2, paplašinot tā darba platumu, ierīkojot paplašinātājus, līdz 4,7 m. To vilkmei izmantoto tos pašus traktorus, ko kultivatoriem KLT-4,5 B, t. i. KDP-35 un arī DT-54 (СТЗ-НАТИ) un KD-35 (galvenokārt kopšanas pirmos gados).

8. zīm. Agregata sastāvs un virzīšanās pie meža sugu mīrošanas shēmas:

A A A A
Kr Kr Kr Kr

9. zīm. Mašīnu nostiprināšana agregātā:

A — visu mašīnu cieta nostiprināšana; B — mašīnu nostiprināšana ar locīklām;
 1 — pagarinātājs, 2 — slēdzējs, 3 — sakabe, 4 — meža stādāmā mašīna.

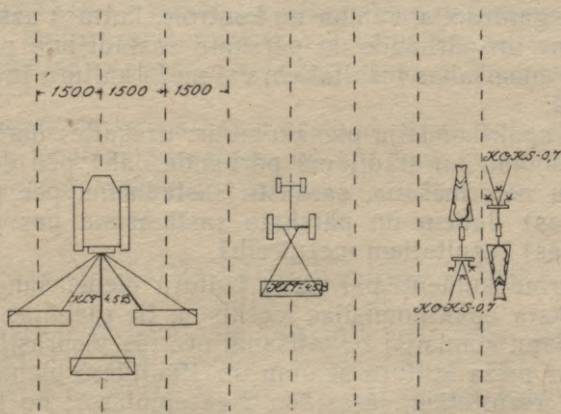
50
 a)
 b)
 nu iz
 c)
 d)
 mus
 bu, tē
 pierē

51
 a)
 pēc š
 b)
 inver
 diski
 52
 dījun
 zāles
 53
 vasa
 inver
 lauks

III. MEŽA KULTURU UZSKAITE.

56. Meža kulturu uzskaiti izdara nolūkā:

- noteikt izpildīto darbu apjomu un kvalitāti;
- noteikt tehniskos projektos paredzēto agrotehnikas paņēmienu izpildīšanas pakāpi;
- noteikt pasākumus meža kulturu stāvokļa uzlabošanai;
- noskaidrot labākās mežsaimniecības, mežniecības, brigades, posmus un atsevišķus strādniekus, kas nodrošinājuši augstu darba ražību, to darba metožu studēšanu, lai izplatītu un ieviestu pirmrindnieku pieredzi.

10. zīm. Meža kulturu kopšana.

57. Minētos uzdevumus veic:

- izdarot meža sējumu un stādījumu tehnisko pieņemšanu tūlīt pēc šo darbu pabeigšanas;
- izdarot ik gadus rudenī viengadīgo un divgadīgo meža kulturu inventarizāciju. Iepriekšējo gadu kulturu inventarizāciju izdara periodiski pēc speciala norādījuma par to.

58. Jāuzskaita visi mežsaimniecības izdarītie meža sējumi un stādījumi un arī smiltāju nostiprināšanas darbi ar kārklu stādījumiem, zāles sēšanu un mehānisko aizsargu novietošanu.

59. Kultūras jāuzskaita pēc apmežošanas gadiem un sezonām (pavasara, rudens), apmežošanas paņēmiena, galvenām sugām, izdarot inventarizācijas kopsavilkumu par mežsaimniecību, apgabala, novada lauksaimniecības pārvaldi un republikas lauksaimniecības ministriju.

MEŽA KULTURU UZSKAITES ORGANIZĀCIJA UN DARBU KĀRTĪBA

60. Darba tehniskai pieņemšanai un inventarizācijai ar direktora pavēli mežsaimniecībā iecel komisiju sekojošā sastāvā: vecākais mežzinis (priekšsēdētājs), vecākais grāmatvedis un arodorganizācijas pārstāvis (komisijas loceklis).

Ar direktora pavēli iecel arī mežniecībās apakškomisiju ar uzdevumu palīdzēt darbā mežsaimniecības komisijai sekojošā sastāvā: mežsaimniecības pārstāvis (priekšsēdētājs), mežzinis, arodorganizācijas pārstāvis, brigadieris.

61. Mežsaimniecību komisiju pienākums ir: mežniecību apakškomisiju darbu organizācija, vadība un kontrole, kulturu uzskaites materiālu izskatīšana un pārbaude un pārskata sastādīšana pēc šiem materiāliem par pieņemšanas rezultātiem vai meža kulturu inventarizāciju mežsaimniecībā.

Mežniecību apakškomisiju pienākums ir: uzskaites darbu organizācija, izdarīto sējumu un stādījumu pārbaude dabā pēc daudzuma un kvalitātes, aktu noformēšana, sarakstu sastādīšana pēc pieņemšanas (inventarizācijas) datiem un pārskata sastādīšana par pieņemšanas (inventarizācijas) rezultātiem mežniecībā.

62. Visi pirmdokumenti par meža kulturu pieņemšanu (inventarizāciju) jāparaksta apakškomisijas locekļiem, tie glabājas mežniecības lietās un uzrādāmi komisijai izskatīšanai pēc tās pieprasījuma.

Pārskati par meža kulturu sējumu un stādījumu pieņemšanas (inventarizācijas) rezultātiem jā sastāda 2 eksemplāros, no kuriem viens glabājas mežniecības lietās, bet otrs nosūtāms mežsaimniecībai.

63. Mežsaimniecības komisija izskata mežniecību iesniegtos pieņemšanas (inventarizācijas) rezultātus un pamatojoties uz šiem materiāliem, kā arī uz daļēju apakškomisiju darbu pārbaudi dabā pieņem lēmumu par darbu kopējiem rezultātiem.

64. Komisijas lēmums par katras apakškomisijas darbu noformējams ar protokolu. Protokolos uzrādāmi dati par izpildīto darbu daudzumu un kvalitāti, materiālu kvalitāti (sēklas, sējeņi, spraudņi), neapmierinoši izpildīta darba gadījumi, personas, kuru vainas dēļ pieļauti tehniski defekti, kā arī gadījumi, kad radusies starpība starp operatīvo un grāmatvedības uzskaiti un inventarizācijas datiem.

Bez tam protokolos jānovērtē apakškomisiju darbs kulturu uzskaitē, minot konkrētus datus par pieņemšanas pārbaudi vai inventarizēto meža kulturu otrreizēju uzskaiti.

65. Komisijas lēmuma protokolu iesniedz mežsaimniecības direktoram izskatīšanai un apstiprināšanai. Mežsaimniecības direktoram ir tiesība atcelt komisijas lēmumu un neapmierinoši izpildīta darba gadījumā iecelt mežniecībās apakškomisijas citā sastāvā, ar uzdevumu izdarīt no jauna meža kulturu pieņemšanu vai inventarizāciju.

66. Kad mežsaimniecības direktors apstiprinājis komisijas lēmumu protokolus, pamatojoties uz mežniecību materiāliem, sastāda kopējo meža kulturu inventarizācijas sarakstu un pārskatu par mežsaimniecību. Pārskatu un tā visus pielikumus paraksta direktors un mežsaimniecības inventarizācijas komisijas priekšsēdētājs, pēc kam pārskatu ar pielikumiem nosūta augstāk stāvošai organizācijai.

67. Darbu vadību par meža kulturu inventarizāciju, mežsaimniecību, pārvalžu un republiku lauksaimniecības ministriju inventarizācijas komisiju materiālu izskatīšanu un kopējā pārskata sastādīšanu kārtā attiecīgas komisijas sekojošā sastāvā: galvenais mežzinis (priekšsēdētājs), mežaudžu nodaļas priekšnieks, mežsaimniecības nodaļas priekšnieks, galvenais grāmatvedis (komisijas loceklis).

Kopējos pārskatus sastāda pa apgabaliem, novadiem un APSR.

68. Meža kulturu pieņemšanas vai inventarizācijas darba periodā komandē uz mežsaimniecībām specialistus ar uzdevumu pārbaudīt komisiju darbu.

Par komisijas darbu pārbaudi sastāda aktus, kuru norakstus kopā ar pārskatiem iesniedz pārvaldēm un kur nav apgabalu pārvaldes — Mežsaimniecības galvenām pārvaldēm.

SĒJUMU UN STĀDIJUMU TECHNISKĀ PIENĒMŠANA

69. Techniskai pieņemšanai pakļauti visi meža sējumi un stādījumi bez izņēmuma, neatkarīgi no to platības lieluma.

Platību pieņemšanu izdara pavasarī vai rudenī, nekavējoši pēc darbu pabeigšanas, bet ne vēlāk par 10 dienām pēc sēšanas vai stādīšanas.

70. Pirms tehniskās pieņemšanas darbu uzsākšanas dabā jākonstatē mākslīgi apmežoto gabalu skaits, to platība un visa padarītā meža sēšanas un stādīšanas darba apjoms (daudzums); jākonstatē kulturu tehnisko projektu esamība, jāpārbauda izdarīto darbu iegrāmatošana grāmatvedības atskaitēs, jā sastāda platību izvietojuma schema pa mežniecību un jāizpilda meža kulturu darbu tehniskās pieņemšanas darba saraksts pēc formas Nr. 1 (skat. 4. pielikumu).

71. Pie pieņemšanas noteic izpildīto darbu kvalitāti, pēc acumēra attiecīgi izmēra platības un, ja nepieciešams, ar pārskatīšanu, izrokot un ņemot paraugus, kā arī noteic meža kulturu ierīkošanas pieņemtās agrotehnikas pareizu ievērošanu.

72. Katram pieņemtā gabalam sastāda izpildīto meža kulturu darbu tehniskās pieņemšanas aktu (2. forma), ko pievieno tehniskam projektam. Sastādot aktu, jāpievērš uzmanība gadījumiem, kad pie darbu izpildīšanas ir notikusi atkāpšanās no tehniskiem projektiem, noteicot šo atkāpšanos iemeslus un to sekas. Visi darba izpildīšanas tehnisko noteikumu pārkāpumi atzīmējami aktā, uzrādot nepareizi izpildīto darbu daudzumu un raksturu un kas pie tā ir vainojams.

73. Vienlaicīgi ar meža kulturu darbu tehnisko pieņemšanu par visiem gabaliem (platībām), kas nodoti pastāvīgiem posmiem un brigādēm, sastāda papildus aktus par sēšanas un stādīšanas darbiem, ko veikuši posmi un brigades, kurus vēlāk pēc ieaugšanas procenta un kulturu saglabāšanas noteikšanas pie rudens inventarizācijas izmanto jautājuma izlemšanai, ierosinot šo darbinieku premēšanu.

74. Tehniskās pieņemšanas aktos minētie darbu izpildīšanas rezultāti pēc kvalitātes un darbu izpildīšanas un tehnisko noteikumu pārbaudījumi (galvenie defekti pēc daudzuma un rakstura) ierakstāmi meža kulturu tehnisko pieņemšanas darbu sarakstā 8. un 9. ailēs (forma Nr. 1) to turpmākai apstrādāšanai.

75. Pamatojoties uz tehniskā projekta materiāliem un pieņemšanas aktiem, mežniecības un mežsaimniecības izdara ierakstus meža kulturu uzskaites grāmatās. Ierakstus grāmatās izdara nekavējoši tiklīdz mežsaimniecības direktors apstiprinājis komisijas protokolus par izpildīto darbu tehnisko pieņemšanu.

MEŽA KULTURU INVENTARIZĀCIJA

76. Meža kulturu inventarizāciju izdara rudenī pēc augu veģetācijas perioda izbeigšanās, termiņos, kas nodrošina savlaicīgu pārskatu iesniegšanu. Mežsaimniecībās inventarizēšanas termiņus noteic: stepju un meža stepju rajonos, kā arī Gruzijas PSR, Azerbaidžanas PSR, Armēnijas PSR, Moldāvijas PSR, Kazachijas PSR, Uzbekijas PSR, Turkmēnijas PSR mežsaimniecībā laikā no 15. septembra līdz 15. oktobrim, bet pārējos rajonos — no 1. septembra līdz 1. oktobrim.

77. Līdz darba uzsākšanai dabā jānoteic pieņemto un inventarizācijai pakļauto gabalu daudzums, to platība un sadalījums pēc apmežošanas veida un meža kulturu galvenām sugām. Izejas materiāli inventarizācijai ir ieraksti meža kulturu uzskaites grāmatās, kas pamatoti uz meža kulturu darbu tehniskās pieņemšanas materiāliem.

78. Inventarizācija iesākas ar kulturu vispārīgu apskati dabā un gabalu izvēli, kas raksturīgi koku un krūmu sugu sējumu vai stādījumu visai attiecīgai platībai. Izvēlētos gabalos ierīko parauglaukumus un uz šiem laukumiņiem izdara koku un krūmu sugu sējeņu uzskaiti.

79. Parauglaukumiņiem noteikti jābūt izstiepta taisnstūra vai slejveidā un izvietotiem pēc garuma paraleli inventarizējamā gabala garākai malai un jāaptver pēc platuma ne mazāk kā četras rindas ar gabalveno sugu, bet ne mazāk kā sugu mistrojuma pilnu ciklu. Katrā meža kulturu gabalā lietderīgi ierīkot vairākus laukumiņus, izvietojot tos vienmērīgi pa visu platību vai pa gabala diagonāles gājienu pēc vienādām atstarpēm.

80. Ieaugšanas procenta uzskaitē parauglaukumiņus neierīko, ja kulturas ierīkotas bieziem sējumiem vai stādījumiem atsevišķās vietās

(laukumiņos); šajā gadījumā uzskaitīšanu izdara laukumiņos (sējumu vai stādījumu vietās), kas atrodas vizuru tuvumā vai uz pašām vizurām, kas nospraustas paraleli gabala garākai malai, vai pa tā diagonāli.

81. Ieaugšanas procenta noteikšanai uzskaitīšanu izdara: gabalos ar platību līdz 10 ha — 5% apmērā no stādīšanas vai sēšanas vietu skaita; pie platības 10—15 ha — 3% un pāri par 50 ha — 2%. Procentuālā attiecība var mainīties uz palielināšanas pusi, atkarībā no augšanas apstākļiem (reljefs, nogāze un t. t.), ieaugušo augu vienmērīga sadalījuma pa platību utt.

82. Pie ierīkotām rindās (koridori, joslas, vagas, mazi laukumiņi) meža kulturu kvalitātes uzskaites kulturu ieaugšanu noteic ar stādīšanas vai sēšanas vietu skaitu, kurās saglabājušies augi, attiecību pret sēšanas vai stādīšanas vietu kopīgo skaitli, izteiktu procentos.

83. Uzskaitot meža kulturas, kas ierīkotas ar sēšanu, kad sēklas izsēj laukumiņā vairāk kā vienā sējvietā vai kulturas ierīkotas stādot. Kad izstāda laukumiņā vairāk par vienu sējieni, kulturu ieaugšanu noteic ar visu sējvietu, kurās uzglabājušies augi, vai visu ieaugušo sējeņu uzskaitītiem laukumiņiem, skaita attiecību pret kopīgo sējvietu skaitu vai izstādīto augu skaitu uz šiem laukumiņiem, izteiktu procentos.

84. Pie meža kulturu uzskaites, kas ierīkotas pēc ligzdu metodes, ieaugšanas procentu noteic ar visu sējvietu (bedrīšu) un pavadošo un krūmu sugu stādāmo vietu, kurās uzglabājušies augi, skaitļa attiecību pret kopīgo galvenās sugas sējvietu un izstādīto pavadošo un krūmu sugu skaitu, izteiktu procentos.

Ozola sējumus ligzdās bez pavadošo un krūmu sugu mistrojuma uz vienlaidus apstrādātām augsnes platībām skaita par vēl nepabeigtām kulturām un to ieaugšanu noteic ar ozola visu sējvietu (bedrīšu), kurās ir saglabājušies augi, skaita attiecību pret projektā paredzēto ozola kopīgo sējvietu skaitu un pavadošo un krūmu sugu stādāmo vietu skaitu.

85. Saksaula sējas rezultātus smiltājos, kas izdarīti ar rokām vai no lidmašīnas izkliedsējā, noteic uzskaitot visus asnus:

a) ja saksauls sēts ar rokām — 10×10 m lielos parauglaukumiņos, ko ierīko pa gabala diagonāli ik pa katriem 100 metriem; ja nepieciešamo laukumiņu skaitu nevar izvietot pa vienu diagonāli, tad tos ierīko pa otru diagonāli, kas šķērso pirmo diagonāli;

b) izsējot saksaulu no lidmašīnas (tiklāb vienlaidus, kā joslās) — 2 metri platos slejveida parauglaukumos, ko ierīko šķērsām gabalā (stateniski lidmašīnas lidojuma virzienam) vienādos attālumos vienu no otra.

Pie saksaula sējuma platības līdz 100 ha, parauglaukumu un slejveidīgo parauglaukumu platībai asnu uzskaitīšanai jābūt 1%, līdz 1000 ha — 0,5%, ja vienā masīvā sējums ir 1000 ha un vairāk — 0,3%. Saksaula sējumu kvalitāti noteic pēc esošo augu skaita uz 1 ha. Pie kam par 100% ieaugšanu skaita sējumu platības, kur uz 1 ha sagla-

*bājušies 1500 gab. un vairāk augu. Pie mazāka augu skaita ieaugšanas procentu novērtē pēc sekojošas skalas:

1420 līdz 1500 gab. un vairāk	— 95—100%	(vidēji 97,5%)
1240 „ 1419 „ „ „	— 85—94%	„ 89,5%
1040 „ 1239 „ „ „	— 70—84%	„ 77,0%
740 „ 1039 „ „ „	— 50—69%	„ 59,5%
370 „ 739 „ „ „	— 25—49%	„ 37,0%
mazāk par 370 „ „ „	mazāk par 25%	„ 12,5%

86. Noteicot smiltāju nostiprināšanas darbu kvalitāti ar kārkļu vietstādījumu, par neieaugušām skaita vietas, kur nav ataugas 1 m attālumā.

87. Rezultātus par zāļu sējumiem smiltājos noteic, uzskaitot esošos augus: (cerus) uz 10 m² lieliem parauglaukumiņiem, ko ierīko un 1 ha sējuma 5 gabalus. Izsējot sēklas izkliedsējā no lidmašīnas, aptverot visu platību, parauglaukumiņus neierīko pauguru, barchanu (stepju kāpu) virsotnēs un to nogāzēs. Augiem atrodoties sējvietā ceros par 2 gab. un vairāk, katru ceru skaita par vienu augu. Darba kvalitāti, nostiprinot smiltājus ar zāļu sēšanu, noteic pēc zelmeņa esamības platībā, ko aprēķina, saskaitot augus (cerus) katrā 10 m² lielā parauglaukumiņā. Platības apaugšanas biežību ar zālēm izteic procentos pēc sekojošas skalas: 1 augs līdzinājas 10%, 2 augi — 20%, 3 augi — 30% utt. Pie 10 un vairāk augiem smilšu nostiprināšanas darba ar zālēm efektivitāte skaitās par 100%.

88. Smiltāju nostiprināšanas darba kvalitāti, novietojot mehāniskus aizsargus, noteic pēc acumēra pēc smilšu kustības apstākššanas pakāpes pēc skalas: laba darba kvalitāte — kustība pilnīgi pārtraukta apmierinoša — kustība krasi palēninājusies, slikta — smilšu kustība nedaudz samazinājusies.

89. Meža sējumu un stādījumu inventarizācijas rezultātus ieraksta uzskaites sarakstā pēc formas Nr. 3.

Kārkļu stādījumu inventarizācijas rezultātus arī ieraksta sarakstā pēc formas Nr. 3, ierakstot tur arī papildus ziņas par stādāmo materiālu (spraudeni, vicas), nostiprināšanas veidu (stādīšana vienlaidus joslās, rindās).

90. Formas Nr. 3 punktā «7» jānod atzinums par kulturu stāvokli un jāuzskaita turpmāk nepieciešamie saimnieciskie pasākumi: papildināšana, meža kulturu pielabošana, meža kulturu kopšana utt. Šeit arī izdara atzīmes kulturu iznīkšanas gadījumā uz gabala visas platības vai arī tā daļas.

91. Projektējot papildināšanas darbus, jāvadās no iznīkušo vai saglabājušo stādu daudzuma, sējvietām, kā arī to izvietojuma platībā, ņemot vērā arī esošās dabiski atjaunojušās sugas, ko kultivē uz šīs platības.

92. Tajos gabalos, kur samazināšanās sadalās vienmērīgi pa visu platību un šis samazinājums neatsauksies uz savlaicīgu vainagu saslēgšanos, attiecīgo sugu sastāvu un attiecību, papildināšanu var neprojektēt.

93. Uzskaites sarakstus parakstā inventarizācijas dalībnieki, tos numurē un iesniedz mežniecībai kopā ar aktu par veiktiem inventarizācijas darbiem (forma Nr. 4), kurā, sniedzot kopīgo atzinumu par inventarizācijas rezultātiem, uzrāda visu gabalu iznikušo meža kulturu platības.

94. Izdarot pastāvīgu posmu un brigāžu pārziņā atrodošos gabalu inventarizāciju, ja ir ieaugšanas un saglabāšanās rādītāji, kas atbilst noteikumiem par premēšanu, sastāda papildus pārbaudes aktu par izstādīto vai izaudzēto no sēklām koku-krūmu sugu audžu ieaugšanu un saglabāšanu.

95. Pamatojoties uz uzskaites kopsavilkuma datiem, sastāda meža kulturu inventarizācijas sarakstu (kvalitates) pēc formas Nr. 5. Šajā formā atsevišķās ailēs uzrādāma saksaula sējumu un kārkļu stādījumu ieaugšana. Darba rezultātu sarakstus par zāļu sējumiem smiltajos sastāda pēc formas Nr. 6 un par mehānisko aizsargu novietošanu — pēc formas Nr. 7.

96. Meža kulturu inventarizācijas sarakstus sastāda pēc to ierīkošanas gadiem un sezonām (pavasaris, rudens), apmežošanas veida (stādījums, sējums) un pēc galvenās sugas kopā pa mežniecību, mežsaimniecību, apgabala, novada lauksaimniecības pārvaldi, republikas lauksaimniecības ministriju.

Bez tam kopā pa mežniecību, mežsaimniecību, apgabala, novada lauksaimniecības pārvaldi, republikas lauksaimniecības ministriju pēc tām pašām formām (formas Nr. Nr. 5, 6, 7) sastāda un iesniedz vērtīgos meža masīvos uzskaitīto meža kulturu inventarizācijas sarakstus.

97. Pie meža kulturu inventarizācijas mistrotas kulturas par atsevišķu darba veidu neuzskaita, bet pieskaita tās sējumam vai stādījumam, atkarībā no attiecīgā gabala apmežošanas veida ar galveno sugu.

98. Par galveno sugu kulturā jāskaita tā, uz kuru turpmāk pie attiecīgiem meža augšanas apstākļiem saimniekos (priežu, egļu, ozolu utt. saimniecība). Ieviešot kulturā jaunas vērtīgas sugas (Amuras korķa koku, riekstkokus, lapegli u. c.), pie galvenām sugām jāpieskaita sugas, kuru augšana jāveicina.

99. Ja meža kulturu sastāvā ir augļu koku, ogu krūmu un tehniskās sugas, tad šo gabalu pieskaita kulturām ar augļu koku, ogu krūmu vai tehnisko sugu mistrojumu, atkarībā no tā, kādas sugas ir dominējošās.

100. Atskaites formas Nr. 5 rindā «Pavisam» ieraksta platības pēc galvenām sugām, sadalot tās sējumos un stādījumos. Zem šīs rindas parāda platību sadalījumu pēc grupām, atkarībā no ieaugšanas, izteiktu procentos.

Lai spriestu par kulturu kvalitāti, ir noteikta sekojoša skala:
meža kulturas ar ieaugšanu no 95 līdz 100 %

„	„	„	„	„	85	„	94 %
„	„	„	„	„	70	„	84 %
„	„	„	„	„	50	„	69 %
„	„	„	„	„	25	„	49 %
„	„	„	„	„	mazāk par		25 %

101. Pārskatiem par kulturu kvalitāti pievieno paskaidrojuma rakstu, kurā apgaismo sekojošus jautājumus: atskaites gada meteoroloģiskos apstākļus un pasākumus sējumu un stādījumu aizsargāšanā no kaitīgu kukaiņu, grauzēju un sēnišu slimību bojājumiem; meža kulturu stāvokļa analīzi pēc apmežošanas veida un galvenām sugām; pie tehniskās pieņemšanas atzīmēto kvalitāti; ieaugšanas rādītājus salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu datiem; inventarizācijas kopsavilkumu; saimnieciskos pasākumus meža kulturu stāvokļa uzlabošanai; mežsaimniecības, mežniecības, brigades, posmi un atsevišķi strādnieki, kas panākuši labus darba rādītājus.

Paskaidrojuma rakstā, ko pievieno uzskaites sarakstam par smiltāju apmežošanu joslās (forma Nr. 6), uzrāda stādījumu platību, ieskaitot tajā arī starpjoslū platību, bet pie darba uzskaites, kad smiltāji nostiprināti sējot zāles (forma Nr. 7) ar lidmašīnām, jāsniedz arī zāļu sēšanu nostiprināto smiltāju platību raksturojums, kā arī jāapgaismo šī pasākuma rezultāti attiecībā uz reljefa atsevišķiem elementiem (virsoņņu, pauguru, barchanu (stepju kāpu), to nogāzēm, starbarchanu iepļakās utt.).

IV. MEŽA KULTURU DARBU DOKUMENTU NOFORMĒŠANA

102. Dati par sējumu un stādījumu platībām ierakstāmi meža kulturu grāmatā, kas atrodas mežsaimniecībā un mežniecībā. Meža kulturu grāmata ir pamatdokuments un tā glabājama tāpat kā stingras uzskaites blankas.

103. Pamatojoties uz meža kulturu tehniskās pieņemšanas aktiem un inventarizācijas materiāliem, meža kulturu grāmatā ieraksta izpildīto darbu aprakstu. Sēšanas un stādīšanas tehnisko paņēmieni apgaismojošus datus, sekojošos pasākumus kulturu audzēšanā līdz tā saslēdzas, un visas izmaiņas ieraksta grāmatas attiecīgās ailēs. Ierakstus izdara plaši, lai tie skaidri atspoguļotu meža kulturu vēsturi un saturētu pietiekoši daudz materiālu apmežošanas pareizības noteikšanai.

104. Papildus meža kulturu grāmatai mežniecībā un mežsaimniecībā obligāti jāved meža kulturu albumi, kuros iezīmē mākslīgi apmežoto platību plānus. Katram zīmējumam jābūt orientējošam, jābūt

piesaistei, jābūt norādījumiem par apmežošanas veidu un kulturas galveno sugu, kā arī kārtas numuram un lappuses apzīmējumam, kurā izdarīts ieraksts meža kulturu grāmatā.

105. Mežsaimniecības pārvaldēm arī jāved meža kulturu grāmatas, kurās izdara vajadzīgos ierakstus, pamatojoties uz mežsaimniecību inventarizācijas pārskatiem.

106. Mākslīgi apmežotās valsts meža fonda platības izslēdz no ar mežu neapklāto platību kategorijas un pārskaita ar mežu apklāto platību kategorijā, par to izdarot attiecīgos ierakstus meža kulturu uzskaites grāmatā un meža fonda uzskaites grāmatā. Kulturu pārskaitīšanu izdara pie apmierinoša galvenās sugas stāvokļa un ja nav vajadzības to kopt.

Saksaula, čerkeza un kandima kulturas smiltajos pārskaita mežsaimnieciskai apsaimniekošanai vecumā, kad tās sāk ražot augļus (3—4 gadi) un kad uz 1 ha atrodas vidēji ne mazāk par 370 augu (krūmu), kas samērā vienmērīgi izvietojusies platībā.

Uz nogāžu terasēm vai laukumiņos ierīkotās meža kulturas pārskaita citā kategorijā, kad tās nevajaga vairāk papildināt un kopt (izņemot kopšanas cirtes).

Kulturu pārskaitīšanu ar mežu apklātā platībā noformē ar aktu (forma Nr. 8), ko sastāda mežsaimniecības inženieris un mežzinis kopīgi ar arodorganizācijas pārstāvi; aktu par pārskaitīšanu apstiprina mežsaimniecības vecākais mežzinis. Pamatojoties uz šo aktu, izdara meža kulturu uzskaites grāmatā attiecīgas atzīmes par pārskaitīšanu ar mežu apklātā platībā, bet meža fonda uzskaites grāmatā — par ar mežu neapklātās platības pārskaitīšanu ar mežu apklātā, uzrādot pēc galvenās sugas saimniecību.

107. Visas meža kulturas ar ieaugšanu mazāk par 25%, kuru atjaunošana ar papildināšanu nav lietderīga, skaitāmas par iznikušām un ir obligāti jānoraksta.

Sādu kulturu norakstīšanas kārtība ir sekojoša:

a) visas kulturu platības ar ieaugšanu mazāk par 25% jāapskata dabā mežsaimniecības inventarizācijas komisijai to faktiskā stāvokļa noteikšanai un iznīkšanas iemesla pareizai konstatēšanai, ko fiksējusi mežsaimniecības inventarizācijas apakškomisija;

ar mežsaimniecības inventarizācijas komisijas lēmumu var pieskaitīt saglabājušos meža kulturu kategorijai tādus gabalus, kuros meža kulturu ieaugšana ir mazāka par 25%, bet saglabājušies galvenās sugas augi grupējas pa platību vienmērīgi, tie ir augtspējīgi un to daudzums uz 1 ha, ieskaitot papildinājumu, var nodrošināt normalas audzes izveidošanos;

b) pamatojoties uz meža kulturu apskati dabā, kā arī dokumentāliem ierakstiem (norikojumi darba izpildīšanai, tehniskās pieņemšanas akti, ieraksti meža kulturu uzskaites grāmatā u. c.), inventarizācijas komisija sastāda aktu (forma Nr. 9) par meža kulturu iznīkšanu, pie-

vienojot aktam gabalu sarakstu pa mežniecībām (forma Nr. 10), kurā uzrāda agrotehnikas pārkāpumus, kas pielaisti, ierīkojot sējumus un stādījumus, un šajos gadījumos vainojamās personas;

Inventarizācijas komisija iesniedz aktu mežsaimniecības direktoram, kas atkarībā no iznikušo meža kulturu platības, vai nu apstiprina to vai nosūta apstiprināšanai augstāk stāvošai instancei (iestādei), uzrādot aktā piekrišanu inventarizācijas komisijas atzinumam par norakstīšanu;

c) iznikušo meža kulturu norakstīšanu izdara ar attiecīgu ierakstu meža kulturu grāmatā, pamatojoties uz apstiprinātiem aktiem; mežsaimniecības direktora — ja visa iznikušo kulturu platība nepārsniedz 5% no sezonas sējumu vai stādījumu platības, bet iznikušo kulturu atsevišķie gabali nepārsniedz 5 ha; mežsaimniecības pārvaldes priekšnieka — ja iznikušo kulturu platība mežsaimniecībā nav lielāka par 15% no sezonas sējumu un stādījumu platības, bet iznikušo meža kulturu platības nepārsniedz 15 ha;

visos pārējos gadījumos meža kulturu norakstīšanu izdara tikai pēc iznikšanas akta apstiprināšanas Mežsaimniecības galvenā pārvaldē vai republikas Lauksaimniecības ministrijas Mežsaimniecības un lauku aizsardzības mežu audzēšanas galvenā pārvaldē;

d) mežsaimniecības pārvaldēm atļauts sastādīt kopīgu aktu iznikušo meža kulturu norakstīšanai, pievienojot aktam šo kulturu sarakstu pa mežsaimniecībām un pārvaldēm. Iesniedzot aktu augstāk stāvošai organizācijai par iznikušo kulturu norakstīšanu, jāiesniedz arī slēdziens.

Par visām norakstītām iznikušām kulturām mežsaimniecībām, mežsaimniecības pārvaldēm, savienoto republiku Mežsaimniecības galvenā pārvaldēm jāiesniedz pēc padotības ziņas PSRS Lauksaimniecības ministrijas Mežsaimniecības un lauku aizsardzības mežu audzēšanas galvenai pārvaldei pēc formas Nr. 11, vienlaicīgi ar inventarizācijas gada pārskata iesniegšanu.

Līdz rīkojuma saņemšanai par kulturu norakstīšanu, izdarīt jebkādas pasākumus uz šīm platībām nav atļauts.

Norakstīto kulturu platības turpmākos gados atkal no jauna apmežojamas.

I Meža gabala apraksts

1. Meža gabala platība _____
2. Meža gabala kategorija un raksturojums: (a, b, c) _____ gada cirsmā
(pastrīpot) _____ gada izdega, atmata, lauce retaine,
platības, kas turpmāk netiek lauksaimniecībā izmantotas u. c. (vajadzīgo
pastrīpot)
3. Reljefs _____
4. Augsne un augsnes apakškārta (mitruma pakāpe) _____

5. Zemsega un sazēlums _____
6. Paaugas, ataugas un pameža esamība _____
7. Celmu daudzums uz 1 ha _____

8. Augsnes inficēšanās pakāpe ar maijvaboļu kāpuriem u. c. _____

9. Augšanas apstākļu tips _____

II Meža gabala mākslīgās apmežošanas paņēmieni

10. Augsnes apstrādāšanas paņēmieni: vienlaidus, joslās, vagās, laukumīgos
u. c.; mechanizēta, zirgu vilkmes, ar rokām (pastrīpot) _____
11. Joslu un vagu platums, laukumiņu samēri _____
12. Augsnes apstrādāšanas dziļums _____
13. Augsnes sagatavošanas agrotehnika _____
14. Cik lielā platībā jāizlauž celmi _____
15. Sēšanas, stādīšanas paņēmieni (rindās, bedrītēs, laukumīgos u. c.)
a) sēšana ar rokām, rokas vai zirgu vilkmes sējmašīnām, mechanizētā aera
sēja (pastrīpot) _____

b) stādīšana ar rokām, mechanizētā (pastrīpot)
 16. Lietojamais stādāmais materials (sējeņi, spraudeņi), tā vecums un saņemšanas vieta _____

17. Sugu mistrojuma schema, uzrādot attālumu rindā un starp rindām, laukumiņu skaits uz 1 ha un sējeņu vai sējviētu skaits laukumīnā utt. _____

18. Kulturu kopšana (ravēšana, irdināšana, applaušana, iežogošana utt.)

Ravēšana un irdināšana _____ gadus

19— g. _____ reiz

19— g. _____ reiz

19— g. _____ reiz

19— g. _____ reiz

19— g. _____ reiz

Darbu izpildīšanai nepieciešami:

Darba veids	Uz 1 ha					Uz visas platības				
	traktoru dienas	zirgu dienas	strādnieku dienas	sēklu	stādāmā materiāla	traktoru dienas	zirgu dienas	strādnieku dienas	sēklu	stādāmā materiāla
Augsnes sagatavošana										
Sēšana, stādīšana										
Kulturu kopšana										

Mežzinis _____

195— g. „ ” _____

MEŽA VEĢETACIJAS ZONAS

Rajonu Nr.	Meža veģetācijas zonu un rajonu nosaukumi	Uz kādu republikas, novada, apgabala teritoriju zona attiecas
I Meža zona		
1	Taigas skuju koku mežu rietumu rajons	Vologdas apgabala rietumu daļa, Jaroslavas apgabala ziemeļu daļa, Kostromas apgabala rietumu daļa, Ļeņingradas apgabala austrumu daļa, Ivanovas apgabala ziemeļu daļa, Kareļu-Somu PSR un Archangelškas apgabala neliela dienvidrietumu daļa.
2	Taigas skuju koku mežu austrumu rajons	Vologdas apgabala austrumu daļa, Kostromas apgabala austrumu daļa, Kirovas apgabala ziemeļu daļa, Molotovas apgabala centrālā daļa, Archangelškas apgabala un Komi APSR nelielas (dienvidu) daļas.
3	Skuju koku un platlapu lapu koku mežu ziemeļu-rietumu rajons	
	A. Baltijas apakšrajons	Igaunijas PSR, Latvijas PSR, Lietuvas PSR, Kaļiņingradas apgabals.
	B. Ziemeļu apakšrajons	Ļeņingradas centrālā un rietumu daļa, Pleskavas apgabals, Kaļiņinas apgabals, Jaroslavas apgabala dienvidu daļa, Novgorodas un Veļikije Luku apgabali.
	C. Dienvidu apakšrajons	Vitebskas apgabals, Molodečnas apgabals, Minskas apgabala ziemeļu daļa, Mogiļevas apgabala ziemeļu un centrālā daļa, Smoļenskas apgabals, Brjanskas apgabala centrālā daļa un austrumu daļa, Kalugas apgabals, Vladimiras apgabala rietumu daļa, Tulas apgabala ziemeļu-rietumu daļa, Sumu apgabala neliela (ziemeļu) daļa, Maskavas apgabals.
	D. Austrumu apakšrajons	Vladimiras apgabala austrumu un centrālā daļa, Ivanovas apgabala dienvidu un centrālā daļa, Gorķijas apgabala centrālā daļa, Rjazaņas apgabala neliela (ziemeļu) daļa.
4	Skuju koku un platlapu lapu koku mežu dienvidu-rietumu rajons	
	A. Ziemeļu apakšrajons	Grodņas apgabals, Minskas apgabala dienvidu daļa, Gomeļas apgabala ziemeļu-austrumu daļa, Brestas apgabala ziemeļu daļa, Mogiļevas apgabala dienvidu daļa.
	B. Dienvidu apakšrajons	Brestas apgabala dienvidu daļa, Gomeļas apgabala dienvidu daļa, Volinijas apgabals, Rovnas apgabals, Ļvovas apgabala ziemeļu daļa, Zitomiras apgabala ziemeļu un centrālā daļa, Kijevas apgabala ziemeļu daļa, Čerņigovas apgabala centrālā un ziemeļu daļa, Čmeļņickas apgabals ziemeļu daļa, Brjanskas apgabala rietumu daļa.

Rajonu Nr.	Meža veģetācijas zonu un rajonu nosaukumi	Uz kādu republikas, novada, apgabala teritoriju zona attiecas
5	Skuju koku un platlapu lapu koku mežu austrumu rajons	Gorkijas apgabala ziemeļu-austrumu daļa, Kirovas apgabala dienvidu daļa, Udmurtijas APSR, Mari APSR, Molotovas apgabala dienvidu daļa, Baškīrijas APSR, Tatarijas APSR neliela (ziemeļu) daļa un Sverdlovskas apgabala neliela (dienvidu-rietumu) daļa.
	II Meža stepes zona	
6	Meža stepes rietumu rajons A. Labā krasta apakšrajons	Ternopoles apgabals, Chmeļņickas apgabala dienvidu un centrālā daļa, Zitomiras apgabala dienvidu daļa, Viņņicas apgabals, Ņijevas apgabala dienvidu-rietumu daļa, Cerkeskas apgabala rietumu un centrālā daļa, Odesas apgabala ziemeļu daļa, Kirovogradas apgabala ziemeļu daļa, Drogobičas apgabals, Staņislavas apgabala austrumu daļa, Cernovcu apgabala austrumu un centrālā daļa, Ņovovas apgabala dienvidu daļa, Moldāvijas PSR ziemeļu daļa.
	B. Kreisā krasta apakšrajons	Kirovogradas apgabala austrumu daļa, Čerņigovas apgabala dienvidu daļa, Sumu apgabala dienvidu un centrālā daļa, Poltavas apgabala ziemeļu un centrālā daļa, Charkovas apgabala ziemeļu-rietumu daļa, Cerkeskas apgabala austrumu daļa.
7	Meža stepes centrālais rajons A. Ziemeļu apakšrajons	Tulas apgabala centrālā un dienvidu daļa, Orlas apgabals, Ņipeckas apgabals, Rjazanaņas apgabala dienvidus un centrālā daļa, Gorkijas apgabala dienvidu daļa, Arzamasas apgabals, Mordovijas APSR, Cuvašijas APSR, Tatarijas APSR, Belgorodas apgabala ziemeļu-rietumu daļa, Kurskas apgabals, Voronežas apgabala neliela (ziemeļu) daļa, Tambovas apgabala ziemeļu un centrālā daļa, Uljanovskas apgabala ziemeļu-rietumu daļa, Penzas apgabala ziemeļu daļa.
	B. Dienvidu apakšrajons	Tambovas apgabala dienvidu daļa, Voronežas apgabala centrālā daļa, Belgorodas apgabala centrālā un dienvidu daļa, Penzas apgabala dienvidu daļa, Saratovas apgabala ziemeļu-rietumu daļa, Uljanovskas apgabala dienvidu daļa, Charkovas apgabala neliela (ziemeļu) daļa, Kuibiševas apgabala neliela (rietumu) daļa, Balašovas apgabala ziemeļu daļa.
8	Meža stepes austrumu rajons A. Ziemeļu apakšrajons	Tatarijas APSR dienvidu un centrālā daļa, Uljanovskas apgabala austrumu daļa.

Rajonu Nr.	Meža veģetācijas zonu un rajonu nosaukumi	Uz kādu republikas, novada, apgabala teritoriju zona attiecas
	B. Dienvidu apakšrajons C. Austrumu apakšrajons	Kuibiševas apgabala ziemeļu puse. Baškīrijas APSR dienvidu un centrālā daļa.
	III Stepes zona	
9	Rietumu stepe A. Labā krasta apakšra- jons	Odesas apgabala centrālā daļa, Nikolajevas ap- gabala ziemeļu daļa, Kirovogradas apgabala dien- vidu daļa, Dņepropetrovskas apgabala rietumu da- ļa, Moldāvijas PSR centrālā daļa.
	B. Kreisā krasta apakšra- jons	Čarkovas apgabala dienvidu daļa, Dņepropet- rovskas apgabala austrumu daļa, Staļinskas apga- bala ziemeļu daļa, Vorošilovgradas apgabala dien- vidu-rietumu daļa, Poltavas apgabala neliela (dien- vidu) daļa.
10	Centralā stepe A. Ziemeļu apakšrajons	Vorošilovgradas apgabala ziemeļu-austrumu daļa, Voroņežas apgabala dienvidu daļa, Staļingradas apgabala ziemeļu-rietumu daļa, Kamenskas apgaba- la ziemeļu un centrālā daļa, Balašovas apgabala dienvidu daļa un Saratovas apgabala dienvidu-rie- tumu daļa.
	B. Dienvidu apakšrajons	Rostovas apgabala dienvidu-rietumu daļa, Kras- nodaras novada ziemeļu daļa, Stavropoles novada rietumu daļa.
11	Austrumu stepe	Saratovas* apgabala neliela (ziemeļu-austrumu) daļa, Kuibiševas apgabala dienvidu daļa, Čkalovas apgabala rietumu daļa.
12	Rietumu sausā stepe	Odesas apgabala dienvidu daļa, Nikolajevas ap- gabala dienvidu un centrālā daļa, Chersonas apga- bals, Zaporožjes apgabals, Staļino apgabala dien- vidu daļa, Moldāvijas PSR dienvidu daļa, Dņepro- petrovskas apgabala dienvidu daļa, Rostovas apga- bala neliela (rietumu) daļa.
13	Austrumu ļoti sausā stepe A. Dienvidu-rietumu apakš- rajons	Rostovas apgabala austrumu daļa, Kamenskas ap- gabala dienvidu-austrumu daļa, Stavropoles novada centrālā daļa, Staļingradas apgabala dienvidu-rie- tumu daļa.
	B. Ziemeļu-austrumu apakšrajons	Saratovas apgabala dienvidu-austrumu daļa, Rie- tumu Kazachstanas neliela (ziemeļu) daļa, Staļin- gradas apgabala neliela (ziemeļu-austrumu) daļa, Čkalovas apgabala neliela daļa.
	IV Sauso stepju un pustuksnešu zona	
14	Pustuksnešu rajoni	Astrachānas apgabals, Staļingradas apgabala aus- trumu daļa, Rietumu Kazachstanas apgabala cent- rālā un dienvidu daļa, Gurjevas apgabals, Stavro- poles novada austrumu daļa.

MEŽA KULTURU TIPI TABULAS PRRS EIROPAS DAĻAS VALSTS MEŽA FONDA PLATĪBĀM

(schemas)
AUGŠANAS APSTĀKĻU TIPI
(galvenās augsnes dažādības)

		A		B		C		D	
		Sili		Subori		Saliktie ozolāji un surameņi		Ozolāji un rameņi	
Mitruma pakāpe		Smilts augsnes uz bagātiem smiltājiem (podzolētas dažādās pakāpēs)		Malainas smilts augsnes uz smiltājiem vai smilts augsnes uz mālsmilčiem un sēklām smilšmāla augsnēm (podzolētas dažādās pakāpēs)		Mālainas smilts un smilšaina māla augsnes uz mālsmilčiem un smilšmāla. Gaiši peļķas (podzolētas dažādās pakāpēs); de- meža stepes augsnes uz viegliem smilšmāliem (pod- zolētas dažādās pakāpēs)		Peļķas un tumšipeļķas smilšaina māla un māla augsnes uz lessa un se- dzējsmilšmāliem (podzolē- tas dažādās pakāpēs); de- gradētas melnzemes, kā arī parastās un dienvidu- melnzemes. Augšnes kas- tānbrūnā tipa.	
0	— ļoti sausie	A ₀		B ₀		C ₀		D ₀	
1	— sausie	A ₁		B ₁		C ₁		D ₁	
2	— valģie	A ₂		B ₂		C ₂		D ₂	
3	— mitrie	A ₃		B ₃		C ₃		D ₃	
4	— slapjie	A ₄		B ₄		C ₄		D ₄	
5	— ļoti slapjie, pār- purvotie	—		—		—		D ₅	

Piezīmes: 1. D grupā ieskaitītas arī ozolāju krūmāju dažādības.

2. Paliņu apstākļi ar nepastāvīgu mitrumu netiekaujas augšminētā divvirzietu schemā, un šiem apstākļiem izstrādāti atsevišķi meža kulturu tipi, ņemot vērā applūšanas ilgumu ar pavasara ūdeņiem.

3. Taigas — skuju koku mežu augsšanas apstākļu tipu klasificēšanā pieņemts sekojošs visvairāk izplatīts meža tipu sadalījums: A₁ — ķerpiju priedājs, B₃ — žagatiņu-akmeņainais priedājs, A₂ — brūkleņu priedājs; A₃ — melleņu priedājs; A₄ — dzegūziņu priedājs; B₃ — žagatiņu-melleņu priedājs; B₂₋₃ — žagatiņu-brūkleņu priedājs, brūkleņu eglājs, zaķskābeņu-brūkleņu, melleņu eglājs; C₂ — liepu priedājs, C₃ — zaķskābeņu priedājs, zaķskābeņu eglājs; C₄ — vīgriežu eglājs; D₂ — liepu eglājs; D₃ — paparžu-zaķskābeņu eglājs; D₄ — strautmaiu eglājs.4. Meža zonas dienvidu daļā augsšanas apstākļu tipos B₂, B₃, B₄, C₂, C₃, D₂, D₃, D₄ egles vietu var ieņemt ozols.

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu pla- tību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Priede	PPPP	1,5×0,75 1,25×1,0
2	a	Vienlaidus uzaršana	Priede	PPPP	1,5×0,5—0,6 1,25×0,75
3	b	0,7—1,0 m platās joslās	Priede	PPPP	1,5×0,6—0,75 2,0×0,5
4	b c	1,0 m ² lielos laukumiņos (no 800 līdz 1500 uz ha)	Priede	PPPP	5—6 augu stādīšana lau- kumiņā
5	b c	0,5 m ² lielos laukumiņos (no 1000 līdz 3000 uz ha)	Priede	PPPP	2—3 augu stādīšana laukumiņā

KULTURU TIPI

tipi: sausais sils — A,
podzolētas, smilts uz silu smiltājiem

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
8,0—8,9 Priede — 100%	Stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 1—2 r. 2. gadā 1—2 r.	1, 2, 3-B	Ja jābaidās no smilts izpūšanas un no mehāniskas kociņu ievainošanas smiltim pārvietojoties, augsni apstrādā slejās līdz 50 m platumā, atstājot intervalus divu sleju platumā, kurus apmežo pēc iepriekšējo kulturu sašlēģšanās, vai joslās pēc tipa Nr. 3. Nepieciešamības gadījumā iepriekšēji jāapstāda ar karkliem.
10,7—13,3 Priede — 100%	Tas pats	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 2—4 r. 2. gadā 1—2 r. 3. gadā 1—2 r.	3—A 3—C 3—D 4,5	
8,9—11,2 Priede — 100%	Tas pats	Skat. tipus 1 un 2	1, 2, 3, 4, 5	
4,0—9,0 Priede — 100%	Tas pats	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 2—4 r. 2. gadā 2—3 r. 3. gadā 1—2 r. 4. gadā 1 r.	3—C 3—D 4,5	Laukumiņu daudzums atkarīgs no atjaunošanās stāvokļa. Pielieto vecos sazēlušos izcirtumos.
8,0—9,0 Priede — 100%	Stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem rajonos: 1, 2, 3-A, 3-B un sēšana	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 2—3 r. 2. gadā 1—2 r. 3. gadā 1 r.	1, 2, 3, 4, 5	Laukumiņu daudzums atkarīgs no atjaunošanās stāvokļa. Rajonos 1, 2, 3—A, 3—B, ja augsne nav sazēluse, laukumiņu lielumam var samazināt līdz 0,1 m ² .

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: vāji un vidēji podzolētas,

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Pavadošā suga: bērzs vai baltalksnis	«a» PPPP «b» PPPP PPPP PPPP BBBB BBBB	1,5×1,0
2	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Pavadošā suga: bērzs	Tās pašas	1,5×0,6—0,75
3	a	0,7—1,0 m platās joslās	Skat. tipus Nr.Nr. 1 un 2	Skat. tipus Nr.Nr. 1 un 2	1,5×0,75—1,0 2,0×0,6
4	b c	0,25—1,0 m ² lielos laukumī- ņos (no 1000 līdz 2500 uz ha)	Priede	PPPP	3—5 augu stā- dīšana lauku- miņā
5	b c	0,1—0,25 m ² lielos laukumī- ņos (no 2000 līdz 4000 uz ha)	Priede	PPPP	2—3 augu stādīšana laukumiņā

KULTURU TIPI

valgais sils — A₂
smilts uz silu smiltājiem

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
«a» 6,7 Friede — 100% «b» 6,7 Friede — 67% Bērzs — 33%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadīgiem stādiem vai sēšana	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 1—2 r. 2. gadā 1—2 r.	1,2 3—B	Bērzu stāda, ja nav paredzama tā dabiskā atjaunošanās. Priežu rindu skaitu var palielināt uz 12 līdz 16 rindām, pārmaiņus ar 3—4 bērzu rindām.
«a» 8,9—11,2 Friede — 100% «b» 8,9—11,2 Friede — 67% Bērzs — 33%	Tas pats	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 2—3 r. 2. gadā 1—2 r. 3. gadā 1—2 r.	3—A 3—C 3—D 4 5	Tā pati
6,7—8,9 Friede — 100%	Tas pats	Skat. tipus Nr.Nr. 1 un 2	1, 2, 3 4, 5	Tā pati
5,0—7,5 Friede — 100%	Stādīšana ar 2 gadīgiem sējiem vai sēšana	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 2—3 r. 2. gadā 1—2 r. 3. gadā 1—2 r.	3—C 3—D 4,5	Augsnes apstrādāšanu 0,5—1,0 m ² lielos laukumiņos pielieto pie stipri sazēlušiem veciem izcirtumiem. 1 m ² lielus laukumiņus ierīko līdz 1000 gab. uz ha.
4,0—8,0 Friede — 100%	Sēšana vai stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējiem	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 1—2 r. 2. gadā 1—2 r.	1,2 3—A 3—B	0,25 m ² lielus laukumiņus ierīko pie stipri sazēlušos vecos izcirtumos.

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: vidēji un stipri podzolētas,
gruntsūdens līmeni), kūdras — podzolētas

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Pavadošās sugas: bērzs, melnalksnis	«a» Priede — 8 rindās, meln- alksnis — 1 rinda, bērzs — 2 rindas, meln- alksnis — 1 rinda «b» PPPP PPPP PPPP PPPP MMMM BBBB BBBB MMMM	1,25—0,75—1,0
2	a b	Aršana no yidus 0,6—0,7 m pla- tās joslās vai apstrādāšana ar arklu, uz- arot zemi vagās	Priede	PPPP	2,0×0,6 1,5×0,75—1,0

KULTURU TIPI

mītrais sils — A₃, slapjais sils — A₄
 smilts augsnes ar pārpurvošanās pazīmēm (ar augstu
 smilts, un gleja augsnes ar aizturētu noteci

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.) % pa sugām	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīmes
7	8	9	10	11
<p>«a» 8,0—10,6 Priedes — 66% Alkšņi — 17% Bērzi — 17%</p> <p>«b» 8,0—10,6 Priedes — 50% Bērzi — 25% Alkšņi — 25%</p>	<p>Priedes stā- dīšana ar 1—2 gadī- giem stadiem vai sēšanu</p>	<p>Ravēšana un irdināšana 1. gadā 2—3 r. 2. gadā 1—2 r. 3. gadā 1—2 r.</p>	3—A	<p>Ja ir blīvs ortšteina slā- nis, jāar 50—60 cm dziļi, sairdinot ortšteinu, bet neuzarot to virspusē. Pie spēcīgas viršu zem- segas ieteicama viršu no- dedzināšana. Pie mechanizētas kultu- ru ierīkošanas var pielie- tot shemu «b».</p>
<p>6,7—8,9 Priede — 100%</p>	<p>Priedes stā- dīšana ar 1—2 gadī- giem sēje- ņiem uz ap- gāztas velēnas</p>	<p>Ravēšana un irdināšana 1. gadā 2—4 r. 2. gadā 1—2 r. 3. gadā 1—2 r.</p>	1, 2, 3, 4, 5	

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
3	a b	Ar to pašu paņēmienu	Galvenā suga: priede Pavadošās sugas: bērzs, pīlādzis	PPPP PPPP PPPP PsPsPs Ps*	2,0×0,6 1,5×0,75
4	b c	0,25—0,5 m ² lielos laukumī- ņos (pauguri- ņos vai noplēšot sūnu mikro- paaugstināju- mos). No 1000 līdz 2500 lauku- miņu uz ha	Priede	PPPP	3—4 sējeņu stā- dīšana vienā laukumiņā

Piezīmes: *Ps — pavadošā suga 1) Stādīšanu un sēšanu izdara apvērstā
velēnā 2) «A» apstākļos sēšanu un stādīšanu izdara pēc nosusināšanas.

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
8,3—8,9 Priedes — 75% Bērzi — 25%	Tas pats	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 2—3 r. 2. gadā 1—2 r. 3. gadā 1—2 r.	3—C 3—D 4 5	Priedes rindu skaitu iespējams palielināt līdz 5 rindām. Bērzs mistrojumā nepieciešams, ja nav izredzes uz bērzu dabisko atjaunošanos.
3,0—7,5 Priede — 100%	Priedes sēšana vai stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējiem	Tas pats	1, 2, 3, 4, 5	Ja mikropaaugstinājumos laukumiņu nepietiekoši, tad iztrūkstošos laukumiņus sagatavo uz apgāztas velēnas vai pauguriņu veidā.

Augšanas apstākļu tipi: valgaiss subors = B₂, mitrais
Augsnes: velēnu augsnes, vāji un stipri podzolētas smilts
augšnes un arī smilšaina māla augsnes

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Priede	PPPP	1,5×0,75—1,0
2	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga priede Pavadošā suga: bērzs	PPPP PPPP PPPP BBBB BBBB	1,5×0,75—1,0
3	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Pavadošā suga: liepa Krūmi: kārpainais segliņš, lazda, pilādzis u. c.	PPPP PPPP Ps* KPsK*	1,5×0,75—1,0
4	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: lapegle Pavadošās sugas: egle, liepa Krūmi: kārpainais segliņš, lazda, pilādzis u. c.	EI K EI* K EEEE	1,5×0,75—1,0

KULTURU TIPI

subors — B₁, valgaiss suramens — C₂, mitrais suramens — C₃
 augsnes uz smiltājiem ar māla starpslāņojumu, mālainas smilts
 ar mālsmilts un vieglu smilšmāla paslāni.

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
6,7—8,9 Priede—100%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem vai sēšana	Irdināšana un ravēšana 1. g. — 2—3 r. 2. g. — 1—2 r. 3. g. — 1—2 r.	1, 2, 3, 4, 5	
6,7—8,9 Priede—67% Bērzs—33%	Tas pats	Tas pats	1, 2, 3, 4, 5	Pielieto, ja nav paredzama bērzu dabiskā atjaunošanās
6,7—8,9 Priede—67% Pavadošā suga—17% Krūmi—16%	Tas pats	Tas pats	3—C 3—D 4, 5	K* — krūmu sugas. Liepu ar krūmu sugu var aizvietot ar egles rindu. Ps* — pavadošā suga.
6,7—8,9 Lapegle—25% Egle—50% Krūmu sugas—25%	Lapegles stādīšana ar 2 gadīgiem sējeņiem; egles stādīšana ar 2—3 gadīgiem sējeņiem	Tas pats	Tie paši	El* — lapegle. Krūmus var aizvietot ar liepu un egli.

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
5	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: priede, egle	«a» PPPP PPPP PPPP EEEE EEEE EEEE «b» PPPP EEEE EEEE «c» PPPP PPPP EEEE	1,5×0,75—1,0
6	b a	0,7—1,0 m pla- tās joslās vai apstrādāšana ar arklu, uzarot zemi vagās	Skat. tipus Nr. 1, 2, 3, 4, 5	Skat. ti- pus Nr. 1, 2, 3, 4, 5	2,0×0,6—0,75

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
<p>«a»</p> <p>6,7—8,9 Priede—50% Egle—50%</p> <p>«b»</p> <p>6,7—8,9 Priede—33% Egle—67%</p> <p>«c»</p> <p>6,7—8,9 Priede—67% Egle—33%</p>	<p>Priedes stādīšana ar 1—2 gadiem sējeņiem vai sēšana.</p> <p>Egles stādīšana ar 2—3 gadiem sējeņiem</p>	Tas pats	1, 2, 3—A, 3—C	<p>Ja paredzama egles dabiskā atjaunošanās, pielieto schemu «a» vai apmežot, stādot tikai priedi pēc tipa Nr. 1.</p> <p>Pie mechanizētas kulturu ierīkošanas pielieto schemas «b» un «c»; iespējams arī sugu mistrojums pa 2—4 rindām.</p>
6,7—8,3	Skat. tipus Nr. Nr. 1—3	Tas pats	1, 2, 3, 4, 5	Augsnes sagatavošana joslās un vagās «a» kategorijas platībām ieteicama tikai B ₃ —C ₃ apstākļos.

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
7	b c	0,5 m ² lielos laukumiņos (no 1000 līdz 3000 uz ha)	Galvenās sugas: priede, egle, lapegle	Priedes, egles, lapegles tiraudžu kulturas vai minē- to sugu mistro- juma kulturas pēc sche- mām: «a», «b», «c» tips Nr. 5 vai pamīšus rindās	3—5 augus vienā lauku- miņā

Piezīmes: 1. Subora — B₃ un surameņa — C₂ apstākļos joslas uzar
reljefa mikropaaugstinājumiem.

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
3,0—9,0	Priedes stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem vai sēšana; egles stādīšana ar 2—3 gadīgiem sējeņiem vai sēšana; lapegles stādīšana ar 2 gadīgiem sējeņiem	Tas pats	Tie paši	Ja svaigie izcirtumi 1, 2, 3—A un 3—B rajonos nav sazēlušī, laukumiņu lielumu var samazināt līdz 0,25 m ² . Ja vecie izcirtumi stipri sazēlušī, jāierīko 1,0 m ² lieli laukumiņi.

no vidus, bet laukumiņus ierīko uzkalniņu veidā un pirmkārt tos izvieta uz 2. Stādīšanu un sēšanu izdara uz apvērstas velēnas.

Augšanas apstākļu tipi: valgais ramens — D₂, mitrais
a u g
podzolētas, dažādā pakāpē glejotas, smaga mehāniska
pelēkas smilšaina māla vai

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: priede, egle	EEEE EEEE PPPP	1,5×0,75—1,0
2	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: egle un lapegle Pavadošā suga: liepa	«a» EEEE EEEE 5E1 5L «b» E1 E E1 E EEEE	1,5×0,75—1,0
3	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: lapegle un parastais osis Pavadošās sugas: liepa, kļava Krūmi: kārpainais segliņš, upenājs	E1 K E1 K Ps Ps Ps Ps KOKO PsPsPsPs	1,5×0,75

KULTURU TIPI

ramens — D₃, valgaiz ozolājs — D₂, mitrais ozolājs — D₃

snes:

sastāva, kā arī velēnu augsnes, pelēkas podzolētas un tumši podzolētas mālainas augsnes.

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
6,7—8,9 Egle—67% Priede—33%	Egles stādī- šana 2—3 gadīgiem sējeņiem, priedes sē- šana vai stādīšana 1—2 gadi- giem sēje- ņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. g. — 2—4 r. 2. g. — 1—2 r. 3. g. — 1—2 r.	1, 2, 3, 4—A, 5	1, 2, 3—A un 3—B egļu un priežu rindas var div- kāršot, kā arī var ierīkot tikai egles kulturas.
6,7—8,9 Egle—67% Lapegle—17% Liepa—16% 6,7—8,9 Egle—75% Lapegle—25%	Egles stā- dīšana 2—3 gadīgiem sē- jeņiem	Tas pats	Tie paši	Pie mechanizētās stādī- šanas pielaižama izstādī- šana rindās tikai ar lap- egli vai pamišus ar egli.
8,9 Lapegle—12% Pavadošās sugas—50% Osis—13% Krūmu sugas—25%	Ošu stādī- šana vien- gadīgiem sē- jeņiem; lap- egles — 2 gadīgiem sējeņiem	Tas pats	3—A 3—C 4	

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
4	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: ozols un osis Pavadošās sugas: liepa, kļava, skabārdis Krūmi: kārpainais segliņš, lazda, upenājs, sausserdis, pilādzis u. c.	«a» Oz Oz Oz Oz Ps K Ps K O Ps O Ps Ps K Ps K «b» Oz Oz Oz Oz Oz Oz Oz Oz Ps K Ps K O Ps O Ps Ps K Ps K	1,5×0,75
5	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: ozols Pavadošās sugas: liepa, kļava	Oz Oz Oz Oz LLLL	1,5×0,75
6	a b	0,7—1,0 m platās joslās vai apstrādāšana ar arklū, uzarot zemi vagās	Skat. tipus Nr. Nr. 1—5	Skat. tipus Nr. Nr. 1—5	2,0×0,6—0,75

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz ha (tūkst. gab.) %o pa sugām	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
7	8	9	10	11
<p>«a» 8,9 Ozols—25%o Pavadošās sugas—37%o Krūmu sugas—25%o Osis—13%o</p> <p>«b» Ozols—40%o Pavadošās sugas—30%o Krūmu sugas—20%o Osis—10%o</p>	Ozola sē- šana; oša stādī- šana ar viengadi- giem sēje- ņiem	Tas pats	Tie paši	Skabārdi izstāda 4. rindiņās. «a» schemā, 3. rindiņā osi ar pavadošo sugu var atvietot, sējot rindās tikai ozolu.
8,9 Ozols—50%o Liepa—50%o	Ozola sēšana	Tas pats	Tie paši	
6,7—8,3	Skat. tipus Nr. 1—5	Tas pats	1, 2, 3, 4, 5	Augsnes sagatavošana joslās un vagās «a» kate- gorijas platībās ieteicama tikai D ₃ apstākļos.

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
7	b c	1—2 m ² lielos laukumiņos. Uz 1 ha 700—1000 1 m ² lieli lauku- miņi vai 500— 700 2 m ² lieli laukumiņi	Galvenā suga: ozols	Oz Oz Oz Oz	Sēšana 5—8 sējāmās bedrītēs
8	b c	0,5 m ² lielos lau- kumiņos (no 1000 līdz 3000 uz 1 ha)	Galvenās sugas: egle, lapegle	Egles, lapegles tīraudžu kulturas vai mi- nēto sugu mistro- jums pēc tipa Nr. 2 schemām	3—5 augu stādīšana vienā lau- kumiņā

Piezīmes: 1. Mitros rameņos un mitros ozolajos joslas uzar no vidus, nājumiem. 2. Stāda un sēj

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
700—800 lau- kumiņu lau- ozols—100%	Ozola sēšana	Tas pats	3—A, 3—C, 4	Pie biezas ataugas lau- kumiņus ierīko 1,5—2 m platos koridoros, ko izcērt ik pēc katriem 4—6 met- riem.
No 3,0 līdz 9,0	Egles stādī- šana 2—3 gadīgiem sējeņiem vai sēšana; lapegles stā- dīšana 2 ga- dīgiem sēje- ņiem	Tas pats	1, 2, 3, 4—A, 5	Stipri sazēlušos vecos izcirtumos laukumiņu lie- lumam var palielināt līdz 1,0 m ² .

bet laukumiņus ierīko pauguriņu veidā, pirmkārt uz reljefa mikropaaugsti-
uz apvērstas velēnas.

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: dūņaini purvainās

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a b c	0,25 m ² lauku- miņos uz reljefa mikropaaug- stinājumiem un uzberot smil- tis pauguriņu veidā reljefa ze- mākās vietās	Galvenā suga: melnalksnis	M! Ml Ml Ml	2—3 augu stādīšana vienā lauku- miņā
2	a c	Bez iepriekšējas augšnes apstrā- dāšanas	Melnalksnis	Ml Ml Ml Ml	1,5×1,0—1,2

Piezīmes: 1. Ja iespējams sagatavot augsni joslās ar grābekļiem, veidojot paaugstinājuma rindas, ieteicama apstrādāšana pēc 3. tabulas tipa Nr. 1.

KULTURU TIPI

melnalksnājs D_s
un smilšainā māla augsnes

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
2,0—4,0 alksnis—100%	Stādīšana ar 2 gadīgiem sējeņiem	Zāles aplaušana 1. gadā 2—3 r. 2. gadā 1—2 r. 3. gadā 1 r.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Pie pilnīgi blīvas sazē- šanas laukumiņu lielumu var palielināt līdz 1 m ² un vienā laukumiņā var izstādīt līdz 5 augus. Ja ir vietējā pieredze, pielaižams laukumiņus (5% apmērā no kopējā laukumiņu skaita) apme- žot ar osi (purva formu).
5,5—6,7 alksnis—100%	Tas pats	Tas pats	1, 2, 3	Stādīšanu rindās pielie- to pie vāji un vidēji at- tīstītas zāļu zemsegas.

2. Melnalkšņa kulturas pēc tipa Nr. 1 var ierīkot D_s apstākļos arī stepju zonas rajonos.

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: vāji attīstītas, vāji podzolētas,
(kokiem nav sasnīe

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Priede	PPPP	1,5×0,6
2	b	0,7—1,0 m platās joslās	Priede	PPPP	2,0×0,5
3	b c	1—2 m ² lielos laukumiņos uz 1 ha (1000— 1600 1 m ² lieli laukumiņi vai 700—1000 2 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha)	Priede	PPPP	5—6 augu stā- dīšana 1 m ² lielā laukumiņā un 8—10 augu stā- dīšana 2 m ² lielā laukumiņā

KULTURU TIPI

sausais sils A₁
smilts augsnes uz silu smiltājiem
dzami gruntsūdeņi)

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
11,2 Priede—100%	Stādīšana ar 1—2 gadi- giem sēje- ņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 3—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 0—1 r.	6, 7, 8	Ja jābaidās no smilts izpūšanas un mehāniskas kociņu ievainošanas, smil- tīm pārvietojoties, tad vienlaidus uzāršanu izda- ra līdz 50 m platās joslās, atstājot tādā pat platumā vai divu sleju platumā joslu neuzartu, kuru ap- mežo turpmāk. Platības ar atklātām plūstošām smil- tīm iepriekš apmežojamas ar kārkliem.
10,0 Priede—100%	Tas pats	Tas pats	Tie paši	
5,0—10,0 Priede—100%	Tas pats	Tas pats	Tie paši	

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: vāji un vidēji podzolētas uz silu
smilts augsnes ar pār

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede	PPPP	1,5×0,75
2	a b	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Pavadošā suga: bērzs	«a» PPPP BPBP «b» PPPP PPPP BBBB «c» PPPP PPPP PPPP BBBB	1,5×0,75
3	b c	0,7—1,0 m platās joslās	Tās pašas	Skat. tipus Nr. 1 un 2	2,0×0,6
4	b c	1,0 m ² —2,0 m ² lielos laukumī- ņos (no 800 līdz 1600 1 m ² lieli laukumiņi un 600—1000 2 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha)	Galvenā suga: priede	PPPP	5—6 augu stā- dīšana 1 m ² lielā laukumiņā un 8—9 augu stā- dīšana 2 m ² lie- lā laukumiņā

KULTURU TIPI

valgais sils A₂ un mitrais sils A₃
smiltājiem A₂, vidēji un stipri podzolētas,
purvošanās pazīmēm A₂

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami.	Piezīme
‰ pa sugām				
7	8	9	10	11
8,9 Priede—100‰	Priedes stādīšana ar 1—2 gadiem sējējiem	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 3—4 r. 2. gadā 2—3 r. 3. gadā 1—2 r. 4. gadā 1 r.	6, 7, 8	
«a»—«b» 8,9 Priede—75‰ Bērzs—25‰ «c» 8,9 Priede—66‰ Bērzs—34‰	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Kulturās bērza mistrojums nepieciešams, ja nav paredzama tā dabiskā iesašanās. Schemas «b» un «c» nodrošina mechanizētu stādīšanu. Schemā «b» priežu rindu skaitu var palielināt līdz 6 rindām.
8,3 Priede—75‰ Bērzs—25‰	Tas pats	Tas pats	Tie paši	
4,0—9,0 Priede—100‰	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Meža stepes ziemeļu rajonos uz nesazēlušām augsnēm pielaižama kulturu ierīkošana 0,25—0,5 m ² lielos laukumos (no 1000 līdz 2000 laukumiņiem uz 1 ha). Meža stepes centralā un dienvidus rajonos uz stipri sazēlušām augsnēm ieteicams ierīkot 4 m ² lielus laukumus (500 laukumus uz 1 ha).

Augšanas apstākļu tipi: valgaiss
Augsnes: vāji un vidēji podzolētas, smilts
mālainas smilts vai smilts

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a b	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede	PPPP	1,5×0,75
2	a b	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: priede, lapegle Pavadošās sugas: bērzs, liepa Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, tataru kļava, pilādzis, jāņogas u. c.	«a» PPPP PPPP LKLK «b» PPPP PPPP KKKK BBBB BBBB KKKK	1,5×0,75
3	a b	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: lapegle Pavadošās sugas: liepa, kļava Krūmi: kārpainais segliņš, parastais segliņš, tataru kļava u. c.	EIKEIK PsPsPs Ps EIKEIK PsPsPs Ps	1,5×0,75

KULTURU TIPI

subors — B₂ un mitrais subors B₃
 augsnes ar mālainu starpslāņojumu, kā arī viegli
 augsnes ar smilšmāla paslāni.

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
8,9 Priede—100%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 3—4 r. 2. gadā 2—3 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r.	6, 7, 8	
«a» 8,9 Priede—66% Liepa—17% Krūmi—17%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem	Tas pats	Tie paši	Schemā «a» lapegli var atvietot ar liepu. Uz ba- gātākām augsnēm schemā «b» bērzu var atvietot ar parasto vai sarkano ozolu.
«b» 8,9 Priede—50% Bērzs—25% Krūmi—25%				
8,9 Lapegle—25% Pavadošās sugas—50% Krūmi—25%	Lapegles stādīšana ar 2 gadīgiem sējeņiem	Tas pats	Tie paši	

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
4	b c	0,7—1,0 m platās joslās	Skat. tipus Nr. 1—3	Skat. tipus Nr. 1, 2, 3	2,0×0,6
5	c b	1—2 m ² lielos laukumiņos (600—1200 1 m ² lieli laukumiņi un 500—800 2 m ² lieli lau- kumi uz 1 ha)	Galvenās sugas: priede, lapegle	PPPP vai E1E1E1E1	5—9 priedīšu sīdrišana vienā lauku- miņā; lapegli — 3—6 gab. vienā laukumiņā

9. tabulas turpinājums

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
‰ pa sugām				
7	8	9	10	11
8,3	Skat. tipus Nr. 1, 2, 3	Tas pats	Tie paši	Meža stepes dienvidu un centralos rajonos uz stipri sazēlušām augsnēm, kā arī platībām aizaugot ar lapu koku sugām, ietei- cams ierīkot 4 m ² lielus laukumiņus (400—500 lau- kumiņus uz 1 ha).
3,0—7,2	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Vienu daļu laukumiņu var apmezot ar priedi un daļu — ar lapegli.
Priede—100‰				
1,3—6,0				
Lapegle—100‰				

Augšanas apstākļu tipi: sausais
Augsnes: dažāda mehāniskā sastāva, seklas

Meža kultūru tipu Nr.	Meža kultūru platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kultūru schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
I Uz nogāzēm, kur iespējama					
1	a b	Vienlaidus uzāršana	Galvenā suga: priede Krūmi: stepju ķirsis, kārpainais un parastais segliņš, sārtaļu roze, tataru kļava u. c.	PPPP PPPP PPPP KKKK	1,5×0,6
2	a b	Vienlaidus uzāršana	Tās pašas sugas un vēl bērzs	PPPP PPPP PPPP KKKK BBBB KKKK	1,5×0,6
II Uz nogāzēm, kur nav iespējama					
3	a b c	2,0×2,0 m laukumiņos (625 laukumiņi uz 1 ha)	Galvenā suga: priede Krūmi: stepju ķirsis, kārpainais un parastais segliņš, tataru kļava, sārtaļu roze, grimonis u. c.	Katrā laukumiņā: KPPK PPPP PPPP KPPK	Laukumiņu attālums 4×4 m (skaitot no laukumiņu centriem). Katrā 0,75×0,5 m laukumiņā iestāda 12 augus

Piezīmes: 1. Visos minētos rajonos labākos apstākļos (C₁) var Nr. 1—19. tabulā (skat. 40.—98. lpp.).

2. Uz gravas nogāzēm, kur var apstrādāt augsni ar arku, ja nav (1,5—2,0 m attālumā vienu no otras, skaitot no joslu vidus) un apmežojot

KULTURU TIPI

subors — B₁, sausais saliktais ozolājs — C₁
trūdains karbonātu augsnes (uz nogāzēm), šķembains augsnes

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi ņie- hetojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
vienlaidus uzāršana				
11,2 Priede—75% Krūmu sugas—25%	Priedes stā- dišana ar 1—2 gadīgiem sē- jeņiem	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 3—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 0—1 r.	6, 7, 8	
11,2 Priede—50% Bērzs—17% Krūmu sugas—33%	Tas pats	Tas pats	7,8	Pie mechanizētas stādī- šanas var stādīt priedi vienu rindu vairāk un arī bērzu — vienu rindu vai- rāk.
apstrādāšana ar arklū				
10,0 Priede—75% Krūmu sugas—25%	Tas pats	Tas pats	6, 7, 8	Nogāzēs laukumiņu rin- das ierīko šacha spēles kārtībā.

ierīkot kulturas pēc tipa Nr. 2 — 17. tabulā (skat. 42.—92. lpp.) un pēc tipa

iespējama vienlaidus uzāršana, augsni sagatavo 0,7—1,0 m platās joslās
pēc tiem pašiem tipiem, kā sagatavojot augsni vienlaidus uzarot.

Augšanas apstākļu tipi: valgais saliktais ozolājs — C₂
Augsnes: dažādā pakāpē podzolētās meža stepes

Meža kultūru tipu Nr.	Meža kultūru platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kultūru schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenās sugas: priede, vasaras ozols</p> <p>Pavadošās sugas: liepa, parastā kļava, bumbiere, ābele</p> <p>Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, parūkkoks, pilā- dzis, lazda, kizila krūms, tataru kļava u. c.</p>	<p>«a» PPPP PPPP PPPP PsKPsK OzOzOz Oz PsKPsK «b» PPPP pppp pppp OzOzOz Oz OzOzOz Oz OzOzOz Oz</p>	1,5×0,75
2	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenās sugas: priede, vasaras ozols</p> <p>Pavadošās sugas: liepa, parastā kļava, bumbiere, ābele, skābar- dis, egle</p> <p>Krūmi: parastais un kārpainais segliņš, parūkkoks, pilādzis, kizila krūms, tataru kļava, lazda u. c.</p>	<p>PPPPPP PPPPPP PPPPPP PPPPPP PsKPsK OzOzOz OzOzOz OzOzOz OzOzOz PsKPsK</p>	1,5×0,75
3	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenā suga: lapegle</p> <p>Pavadošās sugas: liepa, parastā kļava</p> <p>Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, tataru kļava u. c.</p>	<p>EIKEIK PsPsPsPs EIKEIK PsPsPsPs</p>	1,5×0,75

KULTURU TIPI

un mitrais saliktais ozolājs — C₃
pelēkās un gaiši pelēkās smilšainā māla augsnes

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kur šis meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
<p>«a» 8,9 Priede—50% Pavadošās sugas—17% Ozols—16% Krūmi—17%</p> <p>«b» Priede—50% Ozols—50%</p>	<p>Priedes stādīšana ar 1—2 ga- dīgiem sē- jeņiem, ozola sēšana</p>	<p>Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 3—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r.</p>	6	<p>Parūkkoks un kizila krūms kultivējams 6. ra- jonā. Schemā «b» priežu rindu skaitu var palielināt par vienu rindu, bet ozo- lu — pamazināt par vie- nu rindu. Schemā «a» ozolu var atvietot ar lap- egli.</p>
<p>8,9 Priede—50% Pavadošās sugas—13% Ozols—25% Krūmi—12%</p>	Tas pats	Tas pats	6	<p>Kulturas šacha spēles tipa. Pie kulturu ierīkošanas mechanizētā veidā, sugas rindās izvieto pēc tā paša mistrojuma schemas, kā pie šacha spēles tipa kul- turām. Kizila krūms un parūk- koks kultivējami 6. rajo- nā; skābardis un egle — 6—A rajonā.</p>
<p>8,9 Lāpegle—25% Pavadošās sugas—50% Krūmi—25%</p>	<p>Stādīšana ar 1—2 ga- dīgiem sē- jeņiem</p>	Tas pats	6, 7, 8	

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
4	c	1,0 m ² —2,0 m ² lielos laukumī- ņos (600—1200 1 m ² lieli lauku- miņi un 500— 800 2 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha)	Galvenās sugas: priede, lapegle, ozols	PPPP vai EIEIEIEI vai OzOzOz Oz	Ozola sēšana laukumiņā 5—8 sējamās bedrītēs. Lapegli stāda vienā laukumiņā 3—6 stādus

Piezīme: Ja «C» kategoriju platībās iespējams augsni sagatavot joslās joslās. Kulturu tipi tie paši, kā pie

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža ierīkošanas kulturu veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
‰ pa sugām				
7	8	9	10	11
3,0—7,2 Priede—100‰ vai Ozols—100‰ 1,8—6,0 Lapegle—100‰	Priedes un lapegles stā- dīšana 1—2 gadīgiem sējeņiem; ozola sēšana	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 3—4 r. 2. gadā 2—3 r. 3. gadā 1—2 r. 4. gadā 1 r.	6 7 8	Meža stepes dienvidu un centralos rajonos uz stipri sazēlušām augsnēm, kā arī platībām aizaugot ar lapu koku sugām, ieteicams ie- rikt 4 m ² lielus laukum- ņus (400—600 laukumi- ņus uz 1 ha). Vienu daļu laukumiņus var apmežot ar priedi un daļu (33— 50‰) ar lapegli vai ozolu.

ar iepriekšēju, daļēju celmu izlaušanu, tad augsni uzar 0,7—1,0 m platās augsnes vienlaidus sagatavošanas.

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: meža stepes pelēkās augsnes,

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenās sugas: vasaras un sarkanais ozols, zaļais osis</p> <p>Pavadošās sugas: liepa, parastā kļava, ābele, bumbiere</p> <p>Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, dzeltenā akacija, parūku koks, zeltainās jānogas, sārtlapu roze u. c.</p>	<p>OzOzOz Oz OzOzOz Oz OzOzOz Oz PsKPsK KOKO PsKPsK</p>	1,5×0,6
2	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenā suga: ozols</p> <p>Pavadošās sugas: liepa, parastā kļava, bumbiere, ābele</p> <p>Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, tataru kļava, parūku koks, zeltainās jānogas, lazda, sārtlapu roze u. c.</p>	<p>«a» OzOzOz Oz PsKPsK</p> <p>«b» OzOzOz Oz OzOzOz Oz KKKK</p>	1,5×0,6

KULTURU TIPI

sausais ozolājs — D₁
smilšainā māla augsnes, dažkārt noskalotas

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
Ozols—50% Osis—8% Pavadošās sugas—17% Krūmu sugas—25%	Ozola sēša- na, oša stā- dišana ar viengadī- giem sē- jeņiem	Ravešana un irdināšana: 1. gadā 3—5 r. 2. gadā 2—4 r. 3. gadā 1—3 r. 4. gadā 1—2 r.	6	
11,2 Ozols—50% Pavadošās sugas—25% Krūmu sugas—25% 11,2 Ozols—67% Krūmu sugas—33%	Ozola sēšana	Tas pats	6, 7, 8	Parūkkoku un zeltaino jāņogu kultivē 6. un 7—B rajonos.

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
3	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: priede un ozols Pavadošās sugas: liepa, parastā kļava Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, tataru kļava, dzeltenā akacija, sārtlapu roze u. c.	PPPP PPPP PPPP PsKPsK OzOzOzOz PsKPsK	1,5×0,6
4	a b	0,7—1,0 m platās joslās	Skat. tipus Nr. 2 un 3	Skat. tipus Nr. 2 un 3	2,0×0,5
5	c	1—2 m ² lielos laukumiņos (800—1200 l m ² lieli laukumiņi vai 600—800 m ² lieli lauku- miņi uz 1 ha)	Galvenās sugas: ozols, priede	OzOzOzOz vai PPPP	Sēšana vienā laukumiņā 5—8 sējamās bedrītēs vai stādīšana pa 5—8 augi vienā laukumiņā

Piezīmes: 1. Sausos ozolajos ieteicams kultivēt ozola agri plaukstošo
2. Moldāvijas PSR 6. rajonā var ierīkot ozola — gliediņas kultūras pēc

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
11,2 Ozols—17% Priede—50% Pavadošās sugas—17% Krūmu sugas—16%	Tas pats	Tas pats	7,8	Pielieto uz noskalotām augsnēm, sevišķi dienvidu nogāzēs. Pie kulturu ierī- košanas mehānizētā veidā var palielināt priedes un ozola rindu skaitu pa kat- ras sugas vienu rindu.
Skat. tipus Nr. 2 un 3	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Pielieto «a» kategoriju platībās, kad nav iespē- jams apstrādāt augsni no- gāzēs vienlaidus uzarot.
4,0—6,4 Ozols—100% Priede—100%	Ozola sēša- na, priedes stādīšana ar 1—2 gadi- giem sēje- ņiem	Tas pats un pēc vajadzības ozola atēno- šana	6, 7, 8	Priedi vislabāk izstādīt uz noskaloto augšņu dien- vidu nogāzēm 7. un 8. ra- jonos.

formu.

19. tabulas tipa Nr. 3.

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: pelēkās, meža stepes tumšipelēkās

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenās sugas: ozols, parastais osis</p> <p>Pavadošās sugas: liepa, parastā kļava, lau- ku kļava, skābardis, bērzs, kalnu kļava</p> <p>Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, parūku koks, kizila krūms, dzeltenā akacija, tataru sausser- dis, lazda u. c.</p>	<p>«a» OzOzOzOz PsPsPsPs OKOK PsPsPsPs</p> <p>«b» OzOzOzOz KKKK PsPsPsPs KKKK</p>	1,5×0,75
2	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenā suga: ozols</p> <p>Pavadošās sugas un krūmi: tie paši</p>	<p>«a» OzOzOzOz OzOzOzOz PsPsPsPs OKOK PsPsPsPs</p> <p>«b» OzOzOzOz OzOzOzOz PsKPsK</p>	1,5×0,75

KULTURU TIPI

valgais un mitrais ozolājs — D₂, D₃
smilšainā māla augsnes, degradētās melnzemes

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturas tipi pielietojami	Piezīme
‰ pa sugām				
7	8	9	10	11
<p>«a» 8,9 Ozols—25‰ Osis—13‰ Pavadošās sugas—50‰ Krūmu sugas—12‰</p> <p>«b» 8,9 Ozols—25‰ Pavadošās sugas—25‰ Krūmu sugas—50‰</p>	Ozola sēšana	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 0—1 r.	6, 7, 8	<p>Skābardī, bērzu, kalnu kļavu, kizila krūmu kultīvē tikai 6—A apakšrajonā, parūku koku — 6. un 7—B rajonos, 8. rajonā, A un B—7 rajonu apakšrajonu austrumu daļā parastā oša vietā izstāda Pensilvanijas osi un zaļo osi. «a» schemā pavadošās sugas var būt pamišus ar krūmu sugām.</p>
<p>«a» 8,9 Ozols—46‰ Osis—9‰ Pavadošās sugas—36‰ Krūmu sugas—9‰</p> <p>«b» Ozols—71‰ Pavadošās sugas—15‰ Krūmu sugas—14‰</p>	Tas pats	Tas pats	Tie paši	<p>Tas pats «a» schemā pavadošo sugu rindas var aizvietot ar krūmu rindām, bet pavadošās sugas var iestādīt tīrā veidā oša un krūmu vietā.</p>

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
3	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: lapegle un parastais osis Pavadošās sugas: liepa, parastā kļava Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, parūku koks, kizila krūms, dzeltenā akacija, tataru kļava u. c.	EIKEIK PsPsPsPs KOKO PsPsPsPs	1,5×0,75
4	c	1—2 m ² lielos laukumiņos (600—1200 l m ² lieli laukumiņi vai 500—600 2 m ² lieli lauku- mi uz 1 ha)	Galvenā suga: ozols	OzOzOzOz	Sēšana vienā laukumiņā 5—8 sējamās bedrītēs.

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīmes
‰ pa sugām				
7	8	9	10	11
8,9 Lapegle—12‰ Pavadošās sugas—50‰ Osis—13‰ Krūmu sugas—25‰	Lapegles stādīšana ar 2 gadīgiem sējeņiem, oša stādīšana ar 1 gadī- giem sēje- ņiem	Tas pats	Tie paši	8. rajonā un A un B—7 apakšrajonu austrumu da- ļā izstāda parasti oša vie- tā lapegli vai Pelsinvani- jas osi un zaļo osi.
500—1200 laukumiņi Ozols—100‰	Ozola sēšana	Tas pats	Tie paši	Laukumiņus izvieta rin- dās pa 1,5—2,0 m-platiem koridoriem, ko izcērt pa katriem 4—5 m.

Augšanas apstākļu tipi: sausais sils — A₁
Augsnes: vāji attīstītas, vāji podzolētas, smilts augsnes

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede	PPPP	1,5×0,5 1,25×0,5
2	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Pavadošās sugas: kārpainais bērzs	«a» PPPP PPPP PPPP BBBB «b» PPPP PPPP PPPP PPPP BBBB BBBB	1,5×0,5
3	b	1 m platās joslās ar tādu pat platuma atstarpi starp joslām	Skat. tipus Nr. 1 un 2	Skat. tipus Nr. 1 un 2	2,0×0,5

KULTURU TIPI

un ļoti sausais sils — A₀

uz sila smiltājiem (gruntsūdeņi kokiem nav sasniedzami)

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
13,3—16,0 Priede—100%	Stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 1 r.	9, 10, 11, 12, 13	Lielās smiltāju platībās, kurām tieksme tikt izpū- tām un sakarā ar to smil- tīm pārvietojoties, jābai- dās no mehāniskas augu ievainošanas, stādīšanu iz- dara dažāda platuma jos- lās, bet ne platākas kā 50 m joslās, atstājot div- kārkšu joslu platumu ne- apstrādātu, kuru apmežo pēc iepriekšējo kulturu sa- slēgšanās. Nepieciešamī- bas gadījumos šādas pla- tības apmežo iepriekš ar kārkliem.
«a» 13,3 Priede—75% Bērzs—25%	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Tipu pielieto vairāk vai mazāk pazeminātās vietās (viegli viļņainā reljefā, starpkāpu plato).
«b» 13,3 Priede—66% Bērzs—34%				
10,0	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Pielaujams uz maz sa- zēlušām augsnēm, ja nav iespējams izlauzt visus celmus.

Augšanas apstākļu tipi:
Augšnes: vāji un vidēji podzolētas

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augšnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Krūmi: sarkanās jāņogas, zeltainās jāņogas, sarkanais plūškoks, korinte, parūkkoks u. c.	«a» PPPP «b» PPPP PPPP KKKK	1,5×0,6
2	a b	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Pavadošā suga: bērzs	PPPP PPPP PPPP PPPP BBBB BBBB	1,5×0,6
3	b	1 m platās joslās ar tādu pat platuma atstarpi starp joslām	Skat. tipus Nr. 1 un 2	Skat. tipus Nr. 1 un 2	2,0×0,5
4	c	1—4 m ² lielos laukumos (800—1000 2 m ² lieli laukumiņi vai 500 4 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha)	Priede	PPPP	

KULTURU TIPI

valgais sils — A₂
smiltis augsnes uz smiltājiem

Iztādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
11,2 «a» Priede—100%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 1 r.	9, 10, 11, 12, 13	11. rajonā nekultivē parūku koku.
«b» Priede—66% Krūmu sugas—34%				
11,2 Priede—66% Bērzs—34%	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Pielieto apstākļos, kur bērzs ievērojami nepāraugs priedi. Iespējams kultivēt vienā rindā pamišus ar krūmiem.
10,0	Tas pats	1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1 r.	Tie paši	Pielaižams tikai, ja nav iespējams izlauzt visus celmus.
6,4—9,0 Priede—100%	Tas pats	1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1 r.	Tie paši	4 m ² lielos laukumos pielieto uz sazēlušām augsnēm.

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: mālainas smilts augšnes uz

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede	PPPP	1,5×0,6
2	a b	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, jānogas, sārtlapu roze, parūku koks u. c.	«a» PPPP PPPP KKKK	1,5×0,6
3	a b	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: priede Pavadošā suga: bērzs Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, jānogas, sārtla- pu roze, parūku koks u. c.	PPPP PPPP PPPP PPPP KKKK BBBB KKKK	1,5×0,6
4	b	1 m platās jos- lās ar tāda pat platuma atstarpi starp joslām	Skat. tipus Nr. 1—3	Skat. tipus Nr. 1—3	2,0×0,5

KULTURU TIPI

sausais subors — B₁ un valgais subors — B₂
smiltājiem vai smilts augsnes uz mālsmilts

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
11,2 Priede—100%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadiem sējeņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 1 r.	9, 10, 11, 12, 13	
11,2 Priede—67% Krūmu sugas—33%	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Priežu rindu skaitu var palielināt. B ₂ apstākļos krūmu rindu var atvietot ar liepu rindu.
11,2 Priede—58% Bērzs—14% Krūmu sugas—28%	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Uz bagātākām augsnēm B ₂ apstākļos pielaižams atvietot bērzu ar ozolu. Krūmus izstāda pamišus ar liepu. Parūku koku 11. rajonā nekultivē. Bērzu vai ozolu stādot mechanizētā veidā, var stādīt minētās sugas divās rindās.
10,0 Priede—67% Krūmu sugas—33%	Tas pats	Tas pats	Tie paši	

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
5	b c	1—4 m ² lielos laukumiņos (700—1000 2 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha vai 400—500 4 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha)	Priede	PPPP	8—10 augu stādīšana vienā lau- kumiņā

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
‰ pa sugām				
7	8	9	10	11
5,6—9,0 * Priede—100%	Tas pats	1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1 r.	Tie paši	

Augšanas apstākļu tipi:
un ļoti sausais

Augšnes: trūdvielu — karbonātu augšnes, mālainas smilts un vieglas

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augšnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6

I Uz nogāzēm, kur iespējama

1	a b	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: parastā un Krimas priede Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, stepju ķirsis, dze- lonplūme, zeltainās jāņ- ogas, sārtlapu roze, pa- rūku koks u. c.	PPPP PPPP PPPP KKKK	1,5×0,6
2	a b	Vienlaidus uzaršana	Tās pašas un vēl ozols	PPPP PPPP PPPP PPPP KKKK OzOzOzOz OzOzOzOz KKKK	1,5×0,6

II. Uz nogāzēm, kur nav iespējama

3	a c	2×2 m lielos laukumīšos (500—625 lau- kumiņi uz 1 ha)	Galvenās sugas: parastā un Krimas priede Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, stepju ķirsis, zei- tainās jāņogas, parūku koks, dzelonplūme, sar- kanais grimonis u. c.	Katrā lauku- miņā: KPPK PPPP PPPP KPPK	Laukumiņu attālums 4×4—5 m (skaitot no lau- kumiņu cent- riem). 0,5×0,5 m lielā laukumiņā iestāda 16 augus
---	--------	--	--	--	---

Piezīme: Parūku koku stāda 9., 10., 12. rajonos; Krimas priedi

KULTURU TIPI

sausais saliktais ozolājs — C₁saliktais ozolājs C₂

smilšainā māla augsnes, seklas (uz nogāzēm) un šķembainās augsnes

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tukst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11

vienlaidus uzaršana

11,2 Priede—75% Krūmu sugas—25%	Priedes stādīšana ar 2gadīgiem sējeņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 1 r.	9, 10, 11, 12	9—A un 12. rajonos priedes vietā var stādīt balto akaciju vai gliedičiju.
11,2 Priede—50% Ozols—25% Krūmu sugas—25%	Tas pats	Tas pats	9, 10, 12	

apstrādāšana ar arklū

2,0—10,0 Priede—75% Krūmu sugas—25%	Tas pats	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—4 r. 3. gadā 2—3 r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 1 r.	9, 10, 11, 12	Laukumiņi var būt iz- stieptas formas.
--	----------	--	------------------	---

kultivē līdzās parastai priedei 9. un 12. rajonā.

Augšanas apstākļu tipi:
Augsnes: mālainas smilts, retāk smilšaina

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu plat. kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: parastā un Krimas priede Pavadošā suga: liepa	PPPP PPPP LLLL	1,5×0,6
2	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: parastā priede un Krimas priede Pavadošās sugas: ozols, liepa, parastā kļava Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, tataru kļava, dzeltenā akacija	PPPP PPPP PPPP KPsKPs OzOzOzOz KPsKPs	1,5×0,6
3	a	Vienlaidus uzaršana	Tās pašas	PPPP PPPP PPPP PPPP PsKPsK OzOzOzOz OzOzOzOz PsKPsK	1,5×0,6

KULTURU TIPI

valgais saliktais ozolājs — C₂
māla augsnes uz mālsmilts un smilšmāla

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
11,2 Priede—67% Liepa—33%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadiem sējeņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 3—5 r. 2. gadā 2—4 r. 3. gadā 1—3 r. 4. gadā 1—2 r. 5. gadā 1 r.	9, 10, 11	Liepas vietā var arī stādīt augļu-techniskos krūmus, kas minēti 16. tabulas tipos Nr. 1 un 2.
11,2 Priede—50% Ozols—17% Pavadošās sugas—17% Krūmu sugas—16%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadiem sējeņiem, ozola sēšana	Tas pats	Tie paši	Ierīkojot kultūras mechanizētā veidā, var pielietot meža kulturu tipa Nr. 3 schemu.
11,2 Priede—50% Ozols—25% Pavadošās sugas—12% Krūmu sugas—13%	Tas pats	Tas pats	9, 10A	Šacha spēles tipa kultūras ar laukumu lielumu — apm. 25 m ² . Pie mechanizētās stādīšanas sugas stāda rindās tīraudzēs pēc tās pašas mistrojuma schemas, kā šacha tipa kulturās.

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
4	c	2—4 m ² lielos laukumiņos (700—1000 2 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha vai 400—500 4 m ² lieli laukumiņi)	Galvenā suga: priede	PPPP	8—16 augu stā- dišana vienā laukumiņā
5	c	10 m ² lielos lau- kumiņos (200 laukumiņi uz 1 ha)	Galvenā suga: priede	PPPP	25—30 augu stādišana vienā laukumiņā (izvietojums 0,5×0,5 m)

Piezīmes: 1) 9. rajonā līdzās parastam ozolam kultivē arī sarkano
2) Uz bagātākām augsnēm var ierīkot kultūras ar ozolu kā galveno sugu

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pielietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
4,8—8,0 Priede—100%	Priedes stādīšana ar 1—2 gadiem sējiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 3—5 r. 2. gadā 2—4 r. 3. gadā 1—3 r. 4. gadā 1—2 r. Priedes atēnošana pēc vajadzības	9, 10, 11	
5,0—6,0 Priede—100%	Tas pats	Tas pats	10, 11	Pielieto sazēlušās augsnes, atjaunojot lapu koku sugas dobēs.

ozolu. Krimas priedi līdzās parastai priedei kultivē tikai 9. rajonā, pēc 19. tabulas tiptiem Nr. 1 un 4.

MEŽA

Augšanas apstākļu tipi: ļoti sausais
Augšnes: parastās un dienvidu melnzemes, kā arī
augsnēs un dažādā pakāpē

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augšnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenā suga: ozols</p> <p>Pavadošās sugas: liepa, lauku un parastā kļava, ābele un bumbiere</p> <p>Krūmi: kārpainais un parastais segliņš, parūku koks, tataru kļava, dzelonplū- me, stepju ķirsis, zeltai- nās jāņogas u. c.</p>	<p>«a» KPsKPs OzOzOzOz</p> <p>«b» KKKK OžOzOzOz</p> <p>«C» KKKK KKKK OzOzOzOz</p>	1,5×0,6
2	a	Vienlaidus uzaršana	<p>Galvenās sugas: baltā akacija, gliediņa, siklapainā vīksna</p> <p>Krūmi: tataru kļava, parūku koks, zeltainās jāņogas, tataru sausserdis u. c.</p>	<p>Gl*KGIK KGIKGl KKKK</p>	1,5×0,6

KULTURU TIPI

un sausais ozolājs D_0-D_1
kastaņkrāsas tipa augsnes. Sīkakmeņainās
noskalotas augsnes.

Izstādāmo augu kopīgais dau- dzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
«a» 11,2 Ozols—50% Pavadošās sugas—25% Krūmu sugas—25%	Ozola sēšana	Ravēšana un irdināšana 1. gadā 3—5 r. 2. gadā 2—4 r. 3. gadā 1—3 r. 4. gadā 2 r. 5. gadā 1 r.	Visos minētos rajonos	Ābeles un bumbieres kultivē krūmu rindās ik pēc katriem 4—5 krū- miem. Liepa un parastā kļava priekš rajoniem 9, 10A un 11. 11. rajonā parūku koku ne- kultivē, bet 13. rajonā ne- kultivē lauku kļavu. Sche- ma «a», kas labi nodroši- na apmežošanas darbu mechanizāciju, ieteicama visvairāk sausos apstāk- ļos.
«b» 11,2 Ozols—50% Krūmu sugas—50%				
«c» 11,2 Ozols—33% Krūmu sugas—67%				
11,2 Galvenās sugas—33% Krūmu sugas—67%	Tas pats	Tas pats	12, 13	*) Gl = gliedīcija. Kulturu tips augsnēm, kas nav derīgas ozola izaudzēša- nai. Gliedīciju kultivē 12. rajonā un 13A rajona dienvidu daļā.

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
3	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: ozols, gliedičija Krūmi: parūku koks, tataru kļava, tataru sausserdis, zeltai- nās jāņogas, bezvārdis u. c.	OzOzOzOz K K K K G I G I G I G I K K K K	1,5×0,6
4	c	2—4 m ² lielos laukumiņos (600—800 2 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha; 400— 500 4 m ² lieli laukumiņi uz 1 ha)	Galvenā suga: ozols	OzOzOzOz	Sēšana viena laukumiņa 8—13 sējamās bedrītēs

Piezīmes: 1) Labākos mitruma apstākļos, kas ir tuvu D₃ apstākļiem, «a» izvēloties audzēšanai piemērotas sugas. Augus izstāda ik pēc 0,6 m. Tajos Nr. 4.

2) 9A rajonā un 10. rajona apakšrajonu A un B rietumu daļā, ja ir pozitīva 18. tabulas tipa Nr. 2.

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
11,2 Ozols—25% Krūmu sugas—50% Gledičija—25%	Tas pats	Tas pats	9, 12 10—B, 10—A dienvi- rietumu daļā 13A	Galvenokārt ieteicams izlietot gledičijas formu bez dzeloņiem.
400—800 lauku- miņu Ozols—100%	Ozola sēšana	Tas pats un pēc vajadzības ozola atenošana	Visos minētos rajonos	

kategorijas platību kulturas ierīko pēc 13. tabulas tipu Nr.Nr. 1 un 2 schemām, pašos apstākos «c» kategoriju platībās kulturas ierīko pēc dotās tabulas tipa vietējā pieredze, var ierīkot parastās priedes un Krimas priedes kulturas pēc

ZONAS: meža stepes, stepes un Volga—Achtuba un
 Uralas upju robežas — pustuksneša
 RAJONI: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

MEZA

Augšanas apstākļu tipi: bieži un
 zona upju palienēs
 Augsnes: palieņu, kārtainās, smilšainā

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: Kanadas apse, melnā apse, balzama apse, sudrabapse u. c. Krūmi: vicu kārklis, krievu kārklis un citi, amorfa	AAAA KrKrKr Kr*	Apse— 1,5×1,5 Kārkli— 1,5×1
2	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: Kanadas apse, melnā apse, balzama apse, sudrabapse u. c. Pavadošā suga: vīksna	«a» AAAA VVVV «b» AAAA	Apse— 1,5×1,5 Vīksna— 1,5×0,75 2,5×1,5 2,5×1,0
3	a	Vienlaidus uzaršana	Galvenās sugas: sīklapainā vīksna un zaļais osis Krūmi: tataru sausserdis, tataru kļava, zeltainās jāņogas, grimonis u. c.	«a» VVVV KKKK OOOO KKKK «b» VVVV KKKK KKKK	1,5×0,75

KULTURU TIPI

vairāk vai mazāk ilgstoši applūdināta
(no 1/2 līdz 2 mēneši)
māla, dažāda dziļuma mālainās smilts

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkošanas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
5,5—6,7 Apse—40% Kārkli—60%	Melnās apses stādīšana ar 1—2 ga- dīgiem meže- ņiem vai sē- jeņiem; apse un kārkli — ar spraudē- ņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 2—4 r. 2. gadā 2—3 r. 3. gadā 1—2 r. 4. gadā 1 r.	Visos minētos rajonos	Kr*) — kārkls. Pielie- to visās ilgstoši applūdi- nātās vietās. Kanadas apsi 7., 8. un 11. rajonos atvie- to ar melno apsi.
«a» 6,7 Apse—33% Viksna—67%	Melnās apses un sudrab- apses stādī- šana ar 1—2 gadīgiem me- žeņiem vai sējeņiem, pā- rējās apses— ar 30 cm ga- riem sprau- deņiem	Tas pats	Tie paši	Pielieto samērā paaug- stinātās vietās uz vieglām augsnēm. Kanadas apsi 7., 8. un 11. rajonos atvieto ar mei- no apsi.
«b» 2,7—4,0 Apse—100%				
«a» Viksna—25% Osis—25% Krūmu sugas—50%	Stādīšana ar 1—2 gadīgiem sējeņiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 3—5 r. 2. gadā 2—4 r. 3. gadā 1—3 r. 4. gadā līdz 2 r. 5. gadā 1 r.	13, 14	Pielieto reti pārplūsto- šās visvairāk paaugstinā- tās vietās upju palienēs.
«b» 8,9 Viksna—33% Krūmu sugas—67%				

Meža kulturu tipu Nr.	Meža kulturu platību kategorija	Augsnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kulturu schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
4	c	1,5 m platās joslās ar tādu pat atstarpi starp joslām	Galvenās sugas: Kanadas apse, melnā apse, balzama apse	AAAA	3,0×1,5 3,0×1,0

- Piezīme: 1. Ar pavasara tekošiem ūdeņiem neilgstoši (15—20 dienas) pēc 13. tabulas tipa Nr. 1b un 19.
2. Sudrabapsi ieteicams kultivēt vieglās augsnēs.
3. Rindas ieteicams ierīkot zem Ieņķa vai stateniski ūdens

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkoša- nas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
2,2—3,3 Apse—100%	Tas pats	Tas pats	Tie paši	Pielieto gadījumos, kur nav iespējams augsni sa- gatavot ar vienlaidus uz- aršanu. Kanadas apses ra- joni tie paši, kas tipos Nr.Nr. 1 un 2.

pārplūstošās smagās augsnēs var ierīkot kultūras ar ozolu kā galveno sugu tabulas tiem Nr.Nr. 1 un 4.

noteces virzienam.

ZONAS: stepes un Volgas — Achtuba un Urālu upju
 robežās — pustuksneša
 RAJONI: 9, 10, 11, 12, 13, 14

MEŽA

Augšanas apstākļu tipi: ikgadus
 ar tekošu ūdeni

Augšnes: palieņu, kārtainās, un dažādā pakāpē

Meža kultūru tipu Nr.	Meža kultūru platību kategorija	Augšnes strādāšana	Ieteicamās sugas	Meža kultūru schemas	Attālums starp rindām un rindās
1	2	3	4	5	6
1	a	Vienlaidus uzaršana Neapaugušās smiltis pirmsē- jas virskārtas irdināšana vai arī bez jebkādas apstrādāšanas	Galvenā suga: krūmveidīgie kārkli: vicu, krievu, Kaspijas, garlapu u. c.	«a» KrKrKrKr «b» KrKrKrKr	1,25×0,5 1,5×0,7 0,75×0,25 0,50
2	a	Tas pats	Galvenā suga: baltais vītols	VbVbVb Vb	2,5×0,75
3	a c	Tas pats	Galvenā suga: baltais vītols	VbVbVb Vb	2,5×1,5
4	a c	Vienlaidus uzaršana	Galvenā suga: Pensilvanijas osis Krūmi: kārkli—vicu, krievu, Kas- pijas u. c.	OOOO KrKrKrKr	1,5×0,75

Piezīmes: 1. Rindas vēlams ierīkot stateniski ūdensteces virzienam.
 2. Uz svaigām upju smiltis nogulām, kas palu laikā ļoti pārveidojas,

KULTURU TIPI

ilgstoši (līdz 2 mēnešiem un vairāk)
 appludināta zona upju palienēs.
 pārpurvotās augsnes, kā arī krastu smilts nogulas.

Izstādāmo augu kopīgais daudzums uz 1 ha (tūkst. gab.)	Meža kulturu ierīkoša- nas veids	Meža kulturu kopšana	Rajoni, kuros meža kulturu tipi pie- lietojami	Piezīme
% pa sugām				
7	8	9	10	11
«a» 9,6—16,0 Kārkli—100%	Stādīšana ar 30 cm gariem sprauden- jiem	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 2—3 r. 2. gadā 2—1 r. 3. gadā 1—2 r. 4. gadā 1 r.	Visos minētos rajonos	Uz svaigām neapaugu- šām smiltīm kopšanu ne- izdara.
«b» 26,6—53,2 Kārkli—100%	Tas pats	Ravēšana un irdināšana: 1. gadā 4—5 r. 2. gadā 3—5 r. 3. gadā 3—4 r. 4. gadā 2—3 r. 5. gadā 1—2 r. utt.	Tie paši	Pielieto, ierīkojot kārkļu klūgu plantācijas.
5,3 Baltais vītols—100%	Stādīšana ar 1—2 gadi- giem meže- ņiem vai spraudenjiem	Tas pats	Tie paši	Vietās ar palēninātu ūdensteci.
2,7 Baltais vītols—100%	1,5—2,0 m garu mietu stādīšana 50—60 cm dziļās bedrītēs	Tas pats	Tie paši	Visilgāk un dziļāk ap- pludinātās vietās.
8,9 Pensilvanijas osis—50% Kārkli—50%	Pensilvani- jas oša stā- dīšana ar 1— 2 gadīgiem sējeņiem un sēšana pirms ap- pludināšanas	Tas pats	Tie paši	

neveicot speciālus aizsardzības pasākumus, mežu stādīšanu neizdara.

MEŽA KULTURU DARBU TECHNISKĀS PIENĒMŠANAS AKTS

19 — g. _____, mēs, zemāk parakstījušies _____
 (datums, mēnesis) _____
 (amats, uzvārds) _____

izdarījām izpildīto meža kulturu darbu pieņemšanu _____
 _____ mežsaimniecības _____ mežniecības
 _____ kvartala nogabalā _____

Darbu tehniskā pieņemšanā konstatēts:

1. Apmežotās platības lielums _____ ha
2. Sēšanas un stādīšanas izpildīšanas laiks (sākums un beigas, darbu novēlošanas iemesli) _____
3. Kulturu ierīkošanas veids (stādīšana, sēšana — rindās, ligzdās, apstādīšana ar kārkliem, sugu izvietojuma schema utt.) _____
4. Augsnes sagatavošanas laiks un veids (vienlaidus uzāršana, rudens uzāršana, agrinā papuve, melnā papuve, daļējā — joslās, vagās, laukumiņos, uzrādot platumu, garumu) _____
5. Sagatavotās augsnes kvalitāte (aršanas dziļums, nezālainība, drupatinums) _____
6. Stādāmā materiāla kvalitāte (vecums, atbilstība standartam), sējamā materiāla kvalitāte (izcelšanās, ievākšanas laiks, kvalitāte, kondīcijas apliecības Nr. un datums, pirmssējas apstrādāšana) _____
7. Darbi izpildīti ar (stādāmo mašīnu, zirgvilkmes sējmašīnu, stādāmo šķēpu utt.) _____
8. Sēšanas, stādīšanas darbu kvalitāte (iestrādāšanas dziļums, sakņu novietojums, iestrādāšanas blīvums, marķēšanas taisnvirzienība utt.) _____
9. Pasākumi augsnes struktūras uzlabošanai un mitruma uzkrāšanai (ģipsošana, mēslošana, sniega aizturēšana, pirmssējas kultivācija utt.) _____
10. Izpildīto darbu atšķirība ar tehnisko projektu un tās iemesli _____
11. Sēšanas un stādīšanas darbu galvenie defekti, kas var iespaidot kultūru kvalitāti (defektu apjoms, raksturs) _____
12. Pasākumi pieļauto defektu izlabošanai, uzrādot šo darbu izmaksu _____
13. Izpildīto darbu kvalitātes vispārējais novērtējums, ņemot vērā kultūru droši sagaidāmo ieaugšanu (labi, apmierinoši, neapmierinoši) _____
14. Darbu izpildījuši _____
 (pastāvīgie, sezonas strādnieki)
15. Atbildīgais izpildītājs, kā vadībā meža kultūru darbi veikti _____
 (amats, uzvārds)

Pieņemšanas komisijas locekļu paraksti: _____
 (amats, uzvārds)

Darba pieņemšanā klātbijušo personu paraksti: _____

Mežsaimniecības atzīme par akta pārbaudīšanu _____

Uzskaites rezultāti ierakstīti šim aktam klātpievienotos _____
uzskaites sarakstu eksemplāros.

Slēdziens par inventarizācijas rezultātiem un saimnieciskie priekšlikumi

Komisijas locekļu paraksti: _____

MEZNICIBAS, MEZSAIMNICIBAS,
MEŽA KULTURU INVENTA

195— g. „—“
Meža kulturu ieaugšanas kvalitātes novērs

Nr.Nr. p. k.	Ieaugšanas ‰	Skuju koki							
		priede		egle		lapegle		ozols	
		sēšana	stādīšana	sēšana	stādīšana	sēšana	stādīšana	sēšana	stādīšana
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Pavisam								
2	Tanī skaitā ar ieaugšanu:								
	a) no 95 līdz 100‰ (vidēji 97,5‰)								
	b) no 85 līdz 94‰ (vidēji 89,5‰)								
	c) no 70 līdz 84‰ (vidēji 77‰)								
	d) no 50 līdz 69‰ (vidēji 59,5‰)								
	e) no 25 līdz 49‰ (vidēji 37‰)								
	f) mazāk par 25‰ (vidēji 12,5‰)								
3	Vidēji svērtā ieaugšana (‰)								
4	Saglabājušos audžu ie- augšana (‰)								

195— g. „—“

Paraksti:

Piezīme: Meža kulturu platības uzrāda atsevišķi pa katru galveno sugu, koki utt.

DARBU SARAKSTS SMILTĀJU NOSTIPRINĀŠANAI AR ZĀLES SĒŠANU

195— g. _____ lauksaimniecības pārvaldes _____
 _____ mežniecības _____ mežniecībā
 hektaros

Nr. Nr. p. k.	Atrašanās vieta	Apsētās platības lielums	Sēšanas veids (vienlaidus, joslās utt.)	Zāles suga	Izsēšanas norma uz 1 ha	Nostiprināto smiltāju platība	Ar zāli apklātās platības vidējais o/0	Iznikušo sējumu platība
Kopā:								

Paraksti:

195— g. „ _____ “
 (saraksta sastādīšanas datums)

Forma Nr. 7.

DARBA REZULTĀTU SARAKSTS
 SMILTĀJU NOSTIPRINĀŠANĀ AR MECHANISKU AIZSARDZĪBU

195— g. „ _____ “ (pavasari, rudenī) _____
 _____ lauksaimniecības pārvaldes _____ mežsaimniecībā
 _____ mežniecībā

Nr.Nr. p. k.	Atrašanās vieta	Darbu paņēmieni (aizsargu novietošana, vienlaidus noklāšana, noklāšana joslās, piespiedošie aizsargi)	Nostiprināšanas platība ha	Tani skaitā pēc darba kvalitātes ha			Piezīme
				laba	apmierinoša	slikta	
1	2	3	4	5	6	7	8

195— g. „ _____ “
 (saraksta sastādīšanas datums)

Paraksti:

Apstiprinu:

195___ g. „___“ _____

_____ mežsaimniecības vec. mežzinis

AKTS PAR MEŽA KULTURU PĀRSKAITĪŠANU NO MEŽU
NEAPKLĀTĀS PLATĪBAS AR MEŽU APKLĀTĀ PLATĪBĀ

195___ g. „___“ _____ (datums, mēnesis) mēs, zemāk parakstījušies

(amati un uzvārdi)

izdarījām 195___ g. ierīkoto kulturu apskati dabā, to pārskaitīšanai ar mežu apklātā platībā, pie kam izrādījās:

1. Kulturu platība _____ (ha ar noteiktību līdz 0,1 ha)
2. Kulturu vecums _____
3. Galvenā suga _____
4. Kulturu mistrojums _____
5. Galvenās sugas koku skaits uz 1 ha _____
6. Kulturu vidējais augstums _____
7. Saslēgšanās pakāpe _____
8. Sanitārais stāvoklis _____
9. Bojājumu esamība _____
10. Slēdziens par pārskaitīšanu, ņemot vērā kulturu vispārējo stāvokli _____

Paraksti: _____

Apstiprinu:

195___ g. „_____“ _____

AKTS IZNIKUŠO KULTURU NORAKSTĪŠANAI

Sastādīts 195— g. _____ lauksaimniecības
(datums, mēnesis)

pārvaldes _____ mežsaimniecības inventarizācijas komisijā —
sekojošu locekļu sastāvā _____
(amati, uzvārdi)

par to, ka pie 195— g. (pavasārī, rudenī) ierīkoto kulturu inventarizācijas uz _____
ha platības izrādījās iznikušo kulturu _____ ha vai _____ % no
visas minētā sezonā ierīkotās kulturu platības, pie tam iznikušo kulturu nogabalu
ar katra nogabala platību no 5—15 ha ieskaitot _____ gabalu un to kopējo
(skaits)
platību _____ ha, ar katra nogabala platību vairāk par 15 ha _____
(skaits)
gabalu ar to kopējo platību _____ ha.

Iznikušo kulturu inventarizācijas rezultāti uzrādīti sarakstā, kas pievienots šim aktam.

Klātpievienotā kulturu sarakstā uzskaitīto kulturu apskate un pētīšana (pārbaude) dabā atļauj secināt, ka nav lietderīgi tās papildināt (ka tās pilnīgi iznikušas), kādēļ minētās kulturas jānoraksta, izdarot attiecīgos ierakstus Meža kulturu uzskaites grāmatā.

Inventarizācijas komisijas locekļu paraksti:

Inventarizācijas komisijas slēdzienam mežsaimniecība piekrīt.

Mežsaimniecības direktors

(Paraksts)

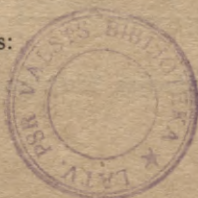
195___ g. „_____“ _____

PĀRSKATS

par norakstītām iznīkušo kulturu platībām, kas noskaidrotas pie inventarizācijas
 195— g. „—“— mežsaimniecības pārvaldes —
 ————— mežsaimniecībā

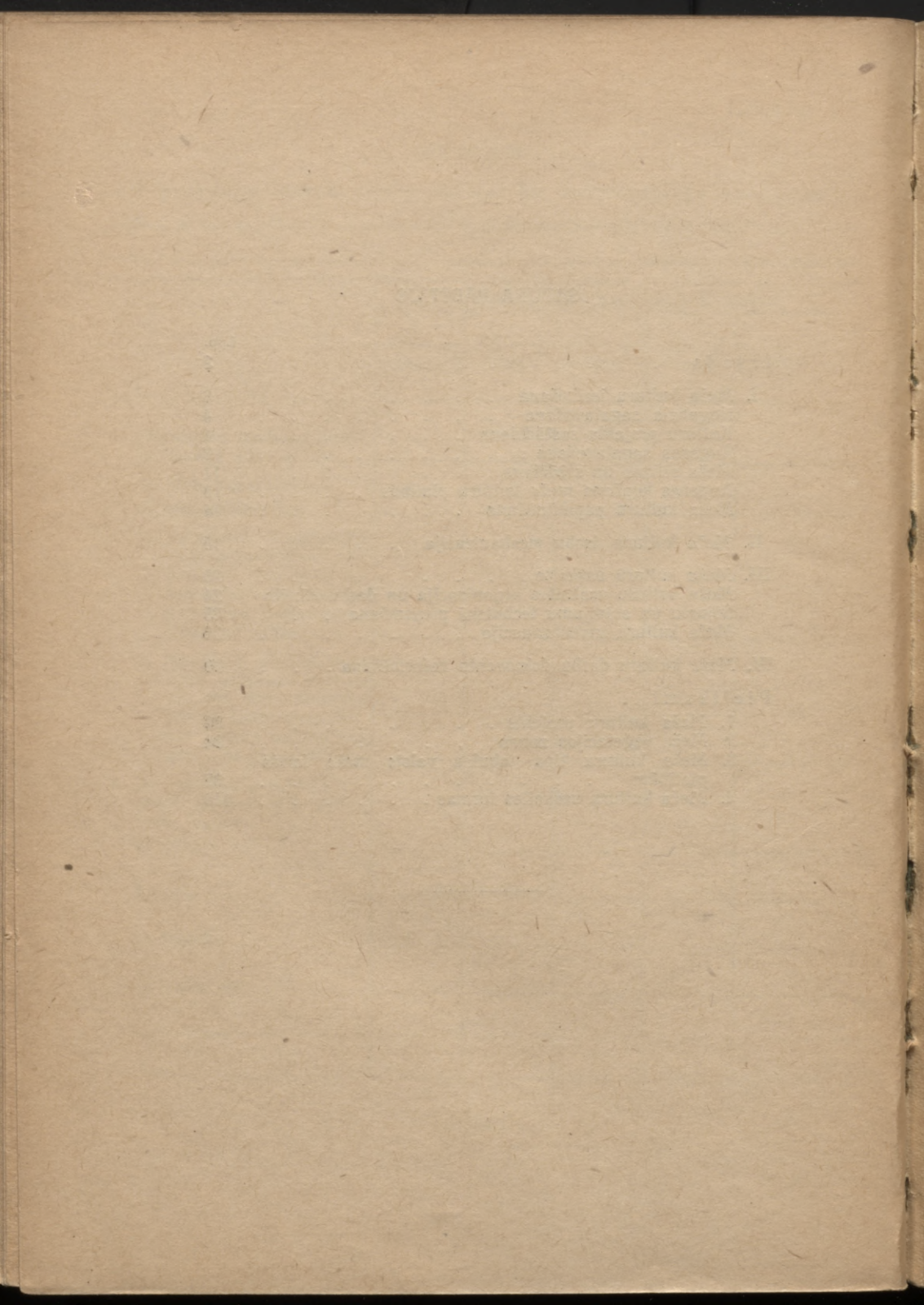
	Kulturu ierīkošanas gads un sezona				Kopā
	195— g. pavasaris	195— g. rudens	195— g. pavasaris	195— g. rudens	
1. Norakstīto iznīkušo kulturu kopējā platība ha . . .					
no tām norakstījušas:					
a) mežsaimniecības					
b) autonomo republiku Lauksaimniecības ministrijas, apgabalu, novadu lauksaimniecības pārvaldes, mežsaimniecības pārvaldes					
c) republiku Mežsaimniecības galvenās pārvaldes vai Mežsaimniecības un lauku aizsardzības mežu audzēšanas galvenās pārvaldes					
2. No norakstīto kulturu kopīgās platības pēc galvenām sugām:					
a) priede					
b) egļe					
c) lapegle					
d) ozols utt.					

Paraksts:

SATURA RADITAJŠ

	Lpp.
Ievads	3
I. Meža kulturu ierīkošana	3
Nogabala sagatavošana	4
Kulturu projekta sastādīšana	4
Augsnes sagatavošana	7
Meža sēšana un stādīšana	11
Augsnes kopšana meža kulturu platībās	13
Meža kulturu papildināšana	14
II. Meža kulturu darbu mechanizācija	15
III. Meža kulturu uzskaitē	23
Meža kulturu uzskaites organizācija un darbu kārtība	24
Sējumu un stādījumu tehniskā pieņemšana	25
Meža kulturu inventarizācija	26
IV. Meža kulturu darbu dokumentu noformēšana	30
 Pielikumi	
1. Meža kulturu projekts	33
2. Meža veģetācijas zonas	36
3. Meža kulturu tipu tabulas valsts meža fonda platībām	39
4. Meža kulturu uzskaites formas	110

Parakstīta iespiešanai 1956. g. 2. jūlijā.
Papīra formāts 60×86 1/16. 7,75 iesp.-izdevn.
loksnes. Metiens 1000 eks. JT 00749. Tipogra-
fijas pasūt. Nr. 709. Iespiesta Izdevniecību
un poligrafiskās rūpniecības Galvenās pār-
valdes 8. tipografijā Rīgā, Dzirnavu ielā
Nr. 113.

Bezmaksas izdevums.

Отпечатано в типографии № 8 Латгавиздата
г. Рига, ул. Дзирнаву 113.

[1.25]

OBLIGĀTAIS EKSEMPLĀRS

BEZMAKSAS

988